

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

ЕВРОПСКЕ НОВОСТИ

ЕЛЕКТРОНСКИ БИЛТЕН

БРОЈ

СЕПТЕМБАР
ОКТОБАР 2020

Шведска
Sverige

Издавач: Стална конференција градова и општина, Македонска 22/VIII, Београд

За издавача: Ђорђе Станичић,
генерални секретар СКГО

Уредник: Александра Вукмировић

Редакција: Слободан Миливојевић,
Милош Обрадовић

Дизајн и прелом текста:
Габријела Поповић

ISSN (Online) 2737-9760

Овај билтен припремљен је у оквиру програма “Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, који финансира Влада Шведске. Садржај билтена је искључива одговорност СКГО.

ЕВРОПСКЕ НОВОСТИ

Европске новости су електронски билтен који за вас припрема Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (СКГО). Билтен садржи информације и актуелности на пољу европских интеграција, вести о раду европских институција и организација, информације о процесу приступних преговора Републике Србије и Европске уније (ЕУ), европским фондовима и програмима, отворене позиве који су доступни локалним самоуправама у Србији, примере добре праксе у примени европских прописа из наших и европских градова и општина и активностима СКГО.

Жеља нам је да се наше локалне заједнице боље упознају са оним темама у процесу приступања ЕУ које су релевантне за локалну самоуправу, како би се ефикасније припремиле за промене које ће донети чланство наше земље у ЕУ. Надамо се да ће овај билтен допринети квалитету порука о процесу европских интеграција, које се, од стране представника локалне самоуправе, свакодневно преносе грађанима Србије.

У ДРУГОМ БРОЈУ ПРОЧИТАЈТЕ:

- ★ О Годишњем извештају Европске комисије о Србији 2020
- ★ Шта доноси Економски и инвестициони пакет Европске уније за регион Западног Балкана
- ★ Како су европски градови и општине обележили Европску недељу локалне демократије

САДРЖАЈ

1. Став аутора

- Европски стандарди на локалном нивоу

2. Вести из Брисела

- Представљен Извештај Европске комисије о Србији 2020
- Европска комисија донела Економски и инвестициони план за Западни Балкан
- Председница Европске комисије одржала годишњи говор о стању Уније
- Европски комитет региона
- Пленарно заседање посвећено пандемији КОВИД 19
- Завршена 18. Европска недеља градова и региона
- Ново Евробарометар истраживање Комитета региона
- Посетите нови EUROPASS
- Савет европских општина и региона
- Први виртуелни ритрит
- Конгрес локалних и регионалних власти
- Криза КОВИД 19 централна тема дебата на састанцима комитета
- Одржан трећи састанак секретара националних делегација Конгреса
- Обележена 75. годишњица Европске повеље о локалној самоуправи
- Одржана Европска недеља локалне демократије

3. Србија и Европска унија

- Амбасадор ЕУ уручио Годишњи извештај Европске комисије о Србији 2020 министарки за европске интеграције Владе Србије

4. Фондови и програми ЕУ

- Србија послала захтев ЕУ за исплату осам милиона евра за унапређење система интегрисаног управљања границом Србије
- 18 милиона евра ЕУ помоћи за последице КОВИД -19
- Подршка развоју руралног туризма кроз ИПАРД II
- Усвојена Територијална анализа Интеррег ИПА програма прекогранчне сарадње Мађарска – Србија
- Обележен дан Европске сарадње – Интеррег ИПА програм прекограничне сарадње Хрватска – Србија 2014-2020
- Европска унија донирала милион евра српским предузећима која се баве туризмом
- Европски инвестициони фонд обезбедио десет милиона евра за повољније кредите микропредузећима у Србији
- Европска банка за обнову и развој и Европска унија одобриле нову кредитну подршку за мала и средња предузећа у Србији

5. Вести са локала

- Вести из ЕУ општина
- Вести из општина Србије

6. Вести из СКГО

- Објављена Анализа утицаја процеса ЕУ интеграција на ЛС у Србији у области основних права
- СКГО и Европска недеља локалне демократије
- Европска недеља мобилности – активности СКГО
- Нова брошура о озакоњењу стамбених објеката у ромским насељима
- Стручна литература за испитивање задовољства корисника комуналних услуга
- Вебинари за програмско буџетирање
- Радионице у оквиру пакета подршке за управљање имовином
- Подршка реализацији пројеката у оквиру грант шеме програма Exchange
- Обуке о спречавању злостављања на раду

7. ЕУ појмовник

8. Хронологија

9. Европа у бројевима

СТАВ АУТОРА

ЕВРОПСКИ СТАНДАРДИ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

*Антонио Ратковић, градоначелник
Сомбора и председник СКГО*

Локална самоуправа представља важан ниво у имплементацији захтева из процеса приступања ЕУ и коришћењу фондова ЕУ. Како видите данас ову улогу, не само у Србији, већ и шире, у оквиру Европске уније?

Прокламовано начело „Европа ближе грађанима“ постало је руководеће актуелно начело Европске уније и заправо јесте суштина начела супсидијаритета – да се одлуке доносе на нивоу који је најближи грађанима и у поступку који ће у највећој мери обезбедити учешће грађана и рефлектовати њихове специфичне потребе у локалној или регионалној заједници. Под тим утицајем и Европска комисија се све више отвара ка консултацији локалних и регионалног нивоа и узима у обзир принципе супсидијарности и пропорционалности у доношењу политика ЕУ. На овај начин се указује на то да бројне одлуке ЕУ утичу на локалне и регионалне власти и да се ефекти прилагођавања највише рефлектују на том нивоу.

Криза проузрокована пандемијом вируса КОВИД 19 указала је на то да локалне самоуправе имају кључну улогу у пружању помоћи и заштити становништва, али и да је солидарност између свих нивоа власти, као и солидарност између локалних власти на европском нивоу кључна за адаптацију на нову реалност.

У том контексту, од интереса је да се укаже на процес европских интеграција као процес који мора бити инклузиван, транспарентан и реалан, односно учинити га видљивим и разумљивим самим грађанима. Одлука о чланству у ЕУ не може имати легитимитет уколико није подржана од стране грађана.

Најбољи начин да се ове поруке пренесе грађанима јесте од стране јединица локалне самоуправе, градова и општина, који су по дефиницији облик одлучивања и управљања пословима од јавног интереса у локалној заједници од стране самих грађана, непосредно и посредно.

На локалној самоуправи је велика одговорност у процесу примене европских прописа. Не само зато што је велики проценат (креће се од 50% до 80%) ових прописа у директној или индиректној корелацији са пословима које обављају локалне и регионалне власти, већ и због тога што се на локалном нивоу морају обезбедити капацитети и ресурси да се ове обавезе изврше на квалитетан начин и побољша живот грађана.

Упоредна искуства (Аустрија, Чешка, Бугарска, Хрватска) указују на то да овај процес повлачи низ захтева за локалну самоуправу у погледу усклађивања правног оквира, изградње административних капацитета да би се применило европско право. Испуњавање „копенхагенских критеријума“ се одражава на локалну самоуправу у многим областима- подстицаји конкуренцији, транспарентност, јавност рада, поштовање људских и мањинских права, еколошки, економски захтеви, нова стратешка и планска документа, увођење нових надлежности, доношење нових аката. Све то поставља велике захтеве и за локалне буџете.

Имајући у виду да су правне тековине подељене у 35 поглавља, те да у процесу приступних преговора важи правило „Ништа није договорено док све није договорено“, поставља се питање креирања преговарачких позиција које не уважавају реалне показатеље са локалног нивоа, могућности и капацитете за примену европских прописа. Из упоредног искуства је јасно да нереална обећања националног нивоа и преузете обавезе када је у питању стандард који се примењује на локални ниво, могу на крају да доведу до финансијских пенала. Међутим, у већини земаља које пролазе процес европских интеграција, локални ниво остаје препознат као важан актер у овом процесу, као чинилац без којег се не може, уколико се жели да се на квалитетан начин транспонују европски прописи и примене унутар земље, као и ако се жели да се преговарачке позиције државе у односу на ЕУ заснивају на реалним показатељима и потребама.

У току свог дугогодишњег рада у области европских интеграција, СКГО је дошла до 21 преговарачког поглавља које је од утицаја на локалну самоуправу. Спроводећи аналитички процес по угледу на успешно спроведено укључивање локалних власти, попут Шведске, припремљено је 18 анализа утицаја европских прописа на надлежности и капацитете ЈЛС. Резултати анализа служе да укажу на потребе у ресурсима и капацитетима ЛС за спровођење ЕУ прописа, на реалне временске оквире у којима је могуће остварити их, као и промене у постојећим надлежностима и увођење евентуалних нових надлежности локалне самоуправе, уколико то буде неопходно.

★ **Почетком октобра објављен је Извештај о напретку Србије у процесу приступања ЕУ. Како ви видите улогу локалне самоуправе у процесу спровођења обавеза на које Извештај указује?**

Извештај указује на степен остварења реформи наше земље у процесу приступања ЕУ у току једне године. Ова година је, нажалост, обележена кризом, те су многи процеси реформи, започети у току прошле године, ове године једноставно стагнирали, имајући у виду ванредност ситуације у којој се наша Европа и ми са њом.

Обавеза локалне самоуправе јесте да разуме захтеве које пред њу поставља овај процес, да буде упозната са стандардима који су њу важни у појединим преговарачким поглављима и да припреми своје капацитете за примену или укаже националном нивоу шта је оно што је потребно да би се обавезе испуниле на квалитетан начин. Одговорност је на локалној самоуправи и да неопходне ресурсе обезбеди и путем аплицирања за средства ЕУ фондова, који јој стоје на располагању.

Извештај, примера ради, указује на напредак у области јавне управе, иако ограничен, те говори о потреби за додатном изградњом капацитета и људских и финансијских ресурса на локалном нивоу, што је евидентно. Ми се трудимо да побољшамо образовање и знање локалних службеника путем коришћења система стручног усавршавања којим руководи Национална агенција за јавну управу. Само у току ове године, СКГО је организовала 14 регионалних обука и 8 вебинара, које су део званичног система акредитованих обука који је уређен Законом о запосленима у АП и ЈЛС. На њима је укупно обучено око 590 полазника који ће добити званичне националне сертификате/потврде (теме које су биле покривене су, између осталог: јавне набавке у локалној самоуправи; управљање јавном својином у ЈЛС; подршка у програмском и капиталном буџетирању и планирању и припреми одлука о буџету за 2021. годину; родно буџетирање у локалној самоуправи; успостављање и развој међународне сарадње ЈЛС и извори финансирања). Овај систем се развија и представља основ за унапређење капацитета локалних службеника и система управљања људским ресурсима.

Животна средина је такође означена као поглавље у којем је потребно унапређење административних капацитета, затим израде предлога прописа, као и адекватно време за квалитетне јавне расправе на локалном нивоу. Сви знамо да је ово најзахтевније и најскупље поглавље које са собом носи низ обавеза. Могу вам навести пример добре праксе, а то је да СКГО активно учествује у раду преговарачке групе за ово поглавље, да су нацрти преговарачке позиције били представљени ЈЛС у више наврата и да су оне консултоване у том погледу. Дакле, говоримо о транспарентном, инклузивном и партнерском процесу који спроводи Министарство животне средине. Са друге стране, ми смо недавно произвели и Методологију за испитивање задовољства корисника комуналних услуга, Водич за ЗЛС и ЈКП о изјашњавању корисника, што представља заправо имплементацију одредаба Закона о комуналним делатностима, али и процес којим се европски стандарди приближавају грађанима, а и испуњавају, имајући у виду захтев јавних расправа.

Опет, Извештај је похвалио повећање број координационих механизма за омладинску политику на локалном нивоу и спровођење планова за младе, где ја видим могућност и простор за напредак. Канцеларије за младе којих има 138, постају носилац развоја, креативности, идеја, нарочито у сфери ИТК и предузетништва, они прате европске трендове, лакше успостављају контакт са својим колегама у ЕУ и лакше се прилагођавају новим технологијама. Укључивање младих у креирање и спровођење политика, у планове развоја ЈЛС је стога неопходно. Град Сомбор је основао Канцеларију за младе још 2008. године као део градске управе са циљем координације омладинске политике на локалном нивоу, затим умрежавања неформалних група младих, прикупљања средстава, учешћа у припреми буџета, као и у циљу спровођења

локалних акционих планова за младе. Локални акциони планови за младе су кључни документи за спровођење омладинске политике на локалном нивоу и до сада је велики број ЈЛС усвојило ове планове.

Ја сам сигуран да ће локална самоуправа уз помоћ ресорних министарстава, СКГО, донаторске заједнице радити све више на примени европских стандарда. Оно што је до нас, као руководиоца, јесте да задржимо квалитетне људе у локалној управи, да их мотивишемо да се све више укључују у процес европских интеграција, да их едукујемо и да им обезбедимо могућности за квалитетан рад.

★ У којој мери су локалне самоуправе способне да користе европске фондове?

Локална самоуправа има на располагању бесповратна средства ЕУ – ИПА фондове (национални и прекогранични/транснационални програми) и Програме ЕУ, пре свега у сврху увођења европских стандарда и спровођења реформи како би се створили услови за чланство у ЕУ. Ефекти коришћења средстава на локалном нивоу се огледају у побољшању јавних сервиса, економског развоја, унапређење животне средине, и побољшање живота грађана. Рекао бих да су локалне самоуправе у одређеној мери способне да припреме предлоге пројеката и спроведу их, али да то свакако није у довољној мери. Пред локалним самоуправама и даље стоји низ изазова у коришћењу бесповратних средстава ЕУ. Наиме, оне имају проблем са одласком квалификованих кадрова за припрему и спровођење европских пројеката, затим са пројектно-техничком документацијом, са нерешеним имовинско-правним односима. Такође, средства за пред-финансирање и ко-финансирање пројеката су изузетно мала или чак и не постоје у буџетима ЈЛС што им отежава спровођење пројеката. Са друге стране, приходи ЈЛС су такође доста испод ЕУ просека, те у великој мери зависе од трансфера из националног буџета, што такође представља препреку за коришћење ЕУ фондова, нарочито за мале ЈЛС.

Из искуства се показало да оне ЈЛС које су имале прилику да учествују у програмима прекограничне сарадње, данас имају много више ресурса и капацитета за припрему и спровођење пројеката. Тако на пример, град Сомбор спроводи пројекте из програма прекограничне сарадње више од 15 година. Само кроз прекогранични програм са Мађарском, у претходном финансијском периоду 2007-2013, спровели смо 8 успешних пројеката у Сомбору. Осим резултата пројеката који су имали велики утицај на квалитет живота грађана, ми смо успели да подигнемо и квалитет капацитета запослених.

Из тог разлога је од изузетне важности да локалне самоуправе и национална асоцијација буду део система и механизма за програмирање и планирање ИПА развојне помоћи и програма прекограничне сарадње, како би заступали потребе и приоритете локалног нивоа за финансирање. Тако СКГО активно учествује у процесу програмирања ИПА прекограничних програма за нову финансијску перспективу 2021-27 (СКГО је именовала представника у свим радним групама за програмирање и израду програмског документа, а такође је пружила помоћ у процесу консултација ЈЛС који је спроводило Министарство европских интеграција у 3 програма - са Северном Македонијом, Црном Гором и Босном и Херцеговином), а истовремено има своје представнике и у систему мониторинга над имплементацијом ових програма, у заједничким надзорним одборима.

Питање пред-финансирања европских пројеката на локалном нивоу је једно од најважнијих питања и изазова за локалне самоуправе које им отежава спровођење пројеката. У реализацији пројеката у оквиру, на пример прекограничне сарадње и већине других програма ЕУ, локалне самоуправе морају да унапред финансирају до 90 одсто средстава. То подразумева да предфинансирање мора да буде покривено њиховим ресурсима за пројектне активности док их не рефундира ЕУ, што у неким случајевима може да потраје и до 12 месеци. Са друге стране, приходи локалних влада далеко су испод просека ЕУ. Предфинансирање стога представља, посебно за мање општине тешко уско грло и препреку за учешће у програмима ЕУ.

С тим у вези, подршка ЈЛС за приступ фондовима ЕУ и обезбеђивање предфинансирања пројеката кроз успостављање финансијског инструмента усмереног на потребе локалног нивоа, подржала би локалне самоуправе у припреми и реализацији пројеката финансираних од стране ЕУ (на пример: покривање привременог недостатка средстава у процесу реализације пројекта или финансирања неоправданих трошкова, који су од суштинског значаја за обезбеђивање одрживости и интегритета пројекта). Други начин подршке би било поједностављивање правила и процедура ЕУ у спровођењу пројеката.

★ **Процес приступања ЕУ се приближава грађанима и кроз различите манифестација или догађаје којима се обележавају важне европске политике. Имали смо од почетка јесени Европску недељу мобилности, Европску недељу градова и региона и Европску недељу локалне демократије. Како процењујете значај ових манифестација за повећање препознатљивости овог процеса и ЕУ уопште на локалном нивоу?**

Европски догађаји служе за промоцију европских вредности и приближавају или ближе објашњавају елементе европских политика грађанима, попут транспортне политике, политике заштите животне средине или здравља, до принципа попут партиципације грађана, отворене и инклузивне управе или електронске демократије.

Тако је на пример, град Сомбор ове године обележио Европску недељу локалне демократије кроз спровођење низа активности попут отворених врата за чланове месних заједница и становништво, партиципативног буџетирања у средњим школама и парцитипативног буџетирања на нивоу целог града, што подразумева да грађани кроз предлоге пројеката могу учествовати у наменском трошењу средстава. Ове године у Сомбору је организовано електронско гласање месних заједница за предлоге пројеката и поднето је 5200 одговора грађана. Ми спроводимо партиципативно буџетирање од 2015. године, када смо са 9 других ЈЛС први то започели, а данас се таква пракса спроводи у више од 100-ак ЈЛС и то на различите начине. Ове године је у Европској недељи учествовало 8 градова и општина Србије, промовишући и подстичући различите облике партиципације грађана и то је знак да једна оваква манифестација у великој мери приближава основне европске вредности грађана тако што промовише њихово учешће и анимира их да се укључе што више у јавне послове на локалном нивоу.

Са друге стране, Европска недеља мобилности која промовише здраве стилове живота у урбаним срединама, кроз фаворизовање немоторизованих видова превоза у градовима, ове године је обележена у 31 граду и општини у

Србији, док је одлуком Европске комисије донетом почетком маја ове године, град Крушевац постао је добитник престижне награде за обележавање Европске недеље мобилности 2019. године.

Ове манифестације говоре о томе да је важно да Европска унија и њене политике буду видљиве грађанима, да они у директном контакту могу да се увере шта је оно што су њене предности, на који начин јавна расправа о неком локалном стратешком акту представља заправо облик локалне демократије као стуба европске демократије или како доласком на посао бициклом представља заправо очување здравља и животне средине као елемента квалитетног живота на тлу Европске уније.

Ми који радимо у локалним управама имамо обавезу да комуницирамо са грађанима, да их заинтересујемо за процес реформи које се морају спроводити у процесу приступања ЕУ, за његове фазе, нарочито за приступне преговоре, те да и им предочимо шта чланство у ЕУ заиста подразумева, које су користи, али и обавезе за земљу које из чланства проистичу. У овом процесу, подршка СКГО је драгоцен, како за изградњу капацитета локалних власти за примену европских стандарда и коришћење фондова, тако посебно за представљање ставова и интереса на националном, регионалном и европском нивоу.

Чврсто верујем да ћемо, без обзира на све препреке и непредвиђене околности, попут здравствене пандемије, остати доследни на путу учлањења у Европску унију.

ВЕСТИ ИЗ БРИСЕЛА

ПРЕДСТАВЉЕН ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ О СРБИЈИ 2020

Европска комисија у Извештају о Србији 2020, објављеном шестог октобра, констатује да је Влада Србије “одржала европске интеграције као свој стратешки циљ”. Комисија у Уводу закључује да из Србије стижу “најновији позитивнији сигнали ка ЕУ”, а српске власти се позивају да “дају већи нагласак објективној комуникацији о ЕУ као главном политичком и економском партнеру”.

Извештај о Србији 2020 констатује да је Србија остварила ограничени напредак у области правосуђа и основних права, одређени напредак у области правде, слободе и безбедности, одређени напредак по свим економским критеријумима, као и похвале за наставак дијалога са Приштином.

Када је реч о политичким критеријумима, Европска комисија оцењује да је Србија постигла одређени ниво припреме када је у питању правосудни систем и борба против корупције и криминала, али и да је у тим областима у последњих годину дана постигнут ограничени напредак.

У Извештају се наводи да је усвојена Медијска стратегија, али да њена примена још није почела и да нема напретка када је у питању поправљање атмосфере у области слободе изражавања.

Комисија оцењује да је Србија умерено припремљена у области јавне управе, али да нема напретка кад је реч о смањењу великог броја функционера у стању вршилаца дужности. Констатује се да су на парламентарним и локалним изборима одржаним у јуну “поштоване основне слободе”, али да је избор

бирачима био ограничен. Власти у Србији се позивају и да отклоне “дуготрајне изборне недостатке” кроз транспарентан и инклузиван дијалог са политичким странкама и другим релевантним заинтересованим странама уочи следећих избора.

Србија је од Европске комисије поново добила позитивне оцене када је реч о економским критеријумима; утврђен је умерени/одређени напредак и добар ниво припреме у развоју функционалне тржишне економије у земљи.

“Притисак на цене и даље је био пригушен, а инфлациона очекивања обуздана. Смањивањем буџетског дефицита и одржавањем обазривог фискалног става, Србија је значајно побољшала одрживост дуга. Учинак на тржишту рада је побољшан, са најнижом стопом незапослености у последњој деценији, међутим, томе је допринела и велика емиграција”, наводи се у тексту Извештаја.

Србија је постигла одређени напредак и умерено је спремна да се избори са притиском конкуренције и тржишне снаге унутар ЕУ. “Структура привреде се даље побољшавала и економска интеграција са ЕУ и даље је висока, инвестиције се и даље повећавају, али образовање и обука не испуњавају у потпуности потребе тржишта рада”, оцењује Комисија.

У регионалној сарадњи, Србија је, према извештају Комисије, остала посвећена билатералним односима са земљама из суседства. Као позитиван оцењује се и наставак преговора са Приштином. “Србија треба да уложи даље значајне напоре и допринесе постизању свеобухватног правно обавезујућег споразума са Косовом. Такав споразум је хитан и пресудан како би Косово и Србија могле да напредују у постизању својих циљева на путу ка ЕУ”.

Што се тиче способности да преузме обавезе чланства, Србија је појачала рад на усклађивању законодавства са правном тековином ЕУ у поглављима о економском и унутрашњем тржишту.

Констатује се и да је земља “наставила да развија интензивне односе и стратешка партнерства са низом земаља широм света, укључујући Русију, Кину и САД” и наглашава да је Србија ускладила 60 одсто ставова са заједничком спољном и безбедносном политиком ЕУ, те да је потребно уложити напоре у усклађивање спољне и безбедносне политике са ЕУ у предстојећем периоду до пуноправног чланства Србије у ЕУ.

Посебне похвале Србија је добила за управљање миграционим токовима, уз оцену да активно, конструктивно и ефикасно сарађује са ЕУ и суседима у региону у области управљања границама.

Више на линку: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/serbia_report_2020.pdf

https://www.mei.gov.rs/upload/documents/eu_dokumenta/godisnji_izvestaji_ek_o_napretku/serbia_report_2020_SR.pdf

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА ДОНЕЛА ЕКОНОМСКИ И ИНВЕСТИЦИОНИ ПЛАН ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН

Европска комисија је шестог октобра 2020. године, заједно са Годишњим извештајем о напретку земаља Западног Балкана, донела свеобухватан Економски и инвестициони план подршке економском опоравку и конвергенцији земаља Западног Балкана.

У Економском и инвестиционом плану утврђује се инвестициони пакет у висини до 9 милијарди евра за регион за период 2021-2027, с циљем побољшања регионалне интеграције и приближавања Западног Балкана јединственом тржишту ЕУ.

Инвестициони пакет обухвата **пет кључних области**: *транспорт и инфраструктуру, чисту енергију, животну средину, дигиталну будућност и приватни сектор и социјални капитал.*

У документу се наводи и да ће “инвестициони пакет бити кључан за повећање јавних и приватних улагања европских и међународних финансијских институција у регион. Подстицање улагања и привредног и економског раста биће могуће и успешно само ако се Западни Балкан чврсто обавезе на темељне реформе у складу с европским вредностима и спроведе их”.

Интегрални документ прочитајте на линку: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/communication_on_wb_economic_and_investment_plan_october_2020_en.pdf

Заједно са Економским и инвестиционим планом за подршку региону, Комисија је представила **смернице за спровођење Зелене агенде за Западни Балкан** (као дела Зеленог програма ЕУ), које предвиђају мере у вези са пет политика:

- 1) климатска политика, укључујући декарбонизацију, енергетику и мобилност,
- 2) циркуларна економија, посебно усмерена на отпад, рециклажу, одрживу производњу и ефикасно коришћење ресурса,
- 3) биоразноликост, с циљем заштите и обнове природног богатства региона,
- 4) борба против загађења ваздуха, воде и земљишта,
- 5) одрживи прехранбени системи и рурална подручја.

Дигитализација ће бити главни покретач за наведених пет области у складу с концептом зелене и дигиталне транзиције.

ПРЕДСЕДНИЦА ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ ОДРЖАЛА ГОДИШЊИ ГОВОР О СТАЊУ УНИЈЕ

Председница Европске комисије (ЕК) Урсула фон дер Лајен у годишњем обраћању Европском парламенту о стању Уније 16. септембра највише је говорила о пандемији коронавируса и борби против ње, али и осталим приоритетима - Зеленој агенди, дигиталној транзицији, климатским променама, владавини права и поштовању људских права, те ситуацији у окружењу и свету.

Говорећи о одговору на коронавирус и заштиту здравља у Европи у будућности, председница ЕК је позвала на извлачење поука из ове ситуације, нагласивши да Европа мора да изгради снажнију европску здравствену унију са довољно средстава за програм „ЕУ за здравље“ који ће бити отпоран на будуће промене, ојачаном Европском агенцијом за лекове (ЕМА) и снажнијим Европским центром за спречавање и контролу болести (ЕЦДЦ).

Председница ЕК се у свом обраћању обавезала да ће предузети мере за јачање јединственог тржишта, оснаживање економске и социјалне уније, поновно потпуно функционисање Шенгенског простора, ажурирање индустријске стратегије ЕУ и прилагођавање тржишном такмичењу. Она је рекла и да ће бити предложен и правни оквир за утврђивање минималних плата, нагласивши притом да је “време да се рад уз минималну плату исплати”.

Када је реч о Западном Балкану, фон дер Лајен је рекла да је “будућност целог региона у ЕУ. Ми делимо исту историју, делимо исту судбину. Западни Балкан је део Европе и није само успутна станица на Путу свиле. Ускоро ћемо представити економски пакет опоравка за Западни Балкан који ће бити фокусиран на регионалне инвестиције”.

Више на линку: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ov/SPEECH_20_1655

ЕВРОПСКИ КОМИТЕТ РЕГИОНА

Пленарно заседање Комитета региона посвећено пандемији КОВИД 19

На 140. Пленарном заседању Комитета региона Европске уније, одржаном 12. и 13. октобра у Бриселу, видео линком се обратила немачка канцеларка Ангела Меркел.

Немачка канцеларка представила је приоритете немачког председавања ЕУ, разговарала са члановима Комитета региона о одговору ЕУ на пандемију коронавируса и улози локалних и регионалних власти у кризи, те опоравку и будућности Европе.

Председник Комитета региона, Апостолос Цицикостас, говорећи о главним очекивањима региона и градова од немачког председавања ЕУ, истакао је да „су 300 региона и 90.000 општина демократски темељ Европске уније и мрежа која је штити. Наиме, као локални и регионални званичници на првој смо линији борбе против пандемије. Радимо без предаха не бисмо ли сузбили ширење вируса, помогли најугроженијима, заштитили наше заједнице и сачували локалне привреде и радна места. Наши грађани сматрају нас нивоом управе која је најделотворнија и којој се највише верује. Ако Европа жели да се боље повеже са грађанима и пронађе конкретна решења за њихове потребе, регионалним и локалним представницима се мора дати већи утицај у процесу доношења одлука у ЕУ“.

Немачка канцеларка Ангела је у свом обраћању нагласила да су ставови, искуства и преданост региона и градова управо оно што је потребно Европи да прегрми тешка времена у духу солидарности и да преузме одговорност за оно што се дешава на терену.

“Ми као шефови држава и влада без вас не можемо много постићи – баш као ни без грађана Европе. Зато желим да изразим захвалност свима који озбиљно схватају своју дужност у својим регионима и општинама”.

Више на линку: <https://cor.europa.eu/en/news/Pages/EU-regions-and-cities-to-Merkel.aspx>

Завршена 18. Европска недеља градова и региона

Током три недеље Европска недеља региона и градова је представила кључне теме – оснаживање грађана, кохезија и сарадња и зелена Европа, кроз 500 сесија и уз учешће 800 партнера.

Регионални и локални лидери поделили су своја искуства у борби против пандемије и предлоге за опоравак са комесарком за кохезију и реформе, Елисом Фереиром и председником Цицикостасом на уводној седници. Они су расправљали о томе како кохезиона политика ЕУ и њено заједничко управљање могу да подстакну опоравак Европе. Фереира је истакла да „морамо паметно користити будуће кохезионе политичке инвестиције и да морамо показати како градимо зелену, дигиталну економију на европски начин, која не оставља регионе иза себе“.

На уводној седници учествовали су и представници свих политичких група Европског комитета региона, као и представника Програма младих изабраних политичара (УЕП), Иницијативе волонтерске омладине Интеррег и регионалних партнера Европске недеље региона и градова.

Дванаестог октобра 18 младих Европљана је учествовало у сесији Грађански дијалог са комесарком Фереиром, а 13. октобра су проглашени и победници награде 2020. године за младе новинаре.

Генерални директор Генералног директората ЕУ за регионалну и урбану политику, Марк Леметр је 14. октобра представио награду 2020 Региостар: пројекат ESA BIC Portugal региона Центро у категорији Паметни раст, Take the Cool Food Challenge (Interreg Channel programme) у категорији Одрживи развој, пројекат Е-школе (Хрватска) у категорији Инклузивног раста и пројекат SHICC (Interreg North West Europe programme) у категорији Урбаног развоја. За тему године 30 година Интеррег програма награду је добио пројекат [Energy@school](#), финансиран из програма Интеррег Централна Европа. Награда публике отишла је пројекту Time is now for Change (Lithuania-Poland).

Више на линку <https://europa.eu/regions-and-cities/>

Ново Евробарометар истраживање Комитета региона

Ново ЕВРОБАРОМЕТАР истраживање јавног мњења рађено за Комитет региона ЕУ показало је да 52 % (од 26.000 испитаника) има поверења у локалне и регионалне власти, што је и даље ниво управљања којем се највише верује, односно једини ниво власти којој верује већина европљана.

Анкета показује да 67 % Европљана сматра да локалне и регионалне власти немају довољно утицаја на одлуке које се доносе на нивоу ЕУ. Европљани би желели да регионалне и локалне власти имају више утицаја на европском нивоу у разним питањима: у одговорима се највише спомињу здравство (45 %), запошљавање и социјална питања (43 %), образовање, оспособљавање и култура (40 %). Даље, 58 % испитаника (већина у свакој држави чланици) сматра да би већи утицај локалних и регионалних власти позитивно деловао на способност ЕУ да решава проблеме.

Више на линку <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/EURegionalBarometer-2020.aspx>

Посетите нови EUROPASS

Europass је од јула добио нови изглед и низ услуга који ће корисницима омогућити да управљају својом каријером на потпуно нов начин. Europass је већ више од 10 година један од најпосећенијих сајтова европских институција са више од 50.000 посетилаца дневно који користе Europass образац за CV и друге алате како би представили своје вештине и квалификације.

Захваљујући платформи Europass, грађани ЕУ и других земаља Европе, међу којима је и Србија, који траже посао могу да погледају понуду послова бесплатно на свим језицима. Нови Europass полазницима нуди низ обука и радницима нуди корисне алате и информације за прилагођавање дигиталним и зеленим технологијама и управљање каријером.

Платформа Europass је бесплатна и доступна на 29 језика, укључујући и српски. За додатна питања о Europass обратите се националном Европасс центру, на линку <https://europa.eu/europass/sr>.

САВЕТ ЕВРОПСКИХ ОПШТИНА И РЕГИОНА

Први виртуелни ритрит

Први виртуелни ритрит Савета европских општина и региона - ЦЕМР одржан је 29. септембра. Више од 200 учесника из 32 земље - градоначелници, регионални лидери, особље асоцијација и други званичници учествовали су у овом тродневном догађају који је био посвећен одрживом и здравом опоравку градова и региона у условима пандемије КОВИД 19.

Догађај је започео састанком Политичког комитета на којем су градоначелници и други изабрани званичници расправљали и одлучивали о неколико тема. То је укључивало сарадњу са Заједничким истраживачким центром ЕУ (ЈРЦ), локалне финансије, мигрантски камп Мориа и добродошлицу новим портпаролима.

Уводна политичка расправа започела је разменом мишљења о томе како превазићи кризу КОВИД ка одрживим и отпорним друштвима. Стефане Бонацини, председник ЦЕМР-а и региона Емилиа-Ромања, нагласио је прилику за такву трансформацију. „У наредним годинама и деценијама можемо Европу учинити првим климатски неутралним континентом, затворити дигитални јаз и управљати транзицијом ка зеленој економији социјалног тржишта“, рекао је он.

Члан Европског парламента Јан Олбрихт, коизвестилац за следећи дугорочни буџет ЕУ, обавестио је о најновијим дешавањима у плану опоравка који је предложила ЕУ у износу од 750 милијарди евра. Пољски европарламентарац истакао је многе законодавне препреке које ће морати да се превазиђу да би се фонд оформио: 41 национални и регионални парламент мораће да га одобре, а истовремено ће бити потребан и консензус међу националним владама о редовном буџету ЕУ и спровођењу закона и владавине права. Олбрихт је нагласио да ће план опоравка бити револуционаран, те да се финансира заједничким европским дугом који ће бити надокнађен новим порезима у ЕУ. „Нови фондови ће променити ЕУ јер ће створити јачу Унију са сопственим ресурсима“, рекао је.

Француска посланица у Европском парламенту Ауроре Лалук поделила је своја сазнања као члан Одбора Европског парламента за економска и монетарна питања (ЕЦОН). Нагласила је потребу за брзим ослобађањем новог фонда ЕУ како би се подстакао одрживи опоравак. „Као хитни случај, морамо одмах деблокирати средства како бисмо припремили пут за пост-КОВИД еру“. Лалук је рекла да су нажалост напори да се створе нова сопствена средства ЕУ опорезивањем авионског горива и пластичних кеса у застоју.

Професор Себастиан Сиеглох из Лајбниц центра за европска економска истраживања одржао је презентацију о стању локалних финансија у Немачкој. У 2019. години општине су се већ суочиле са инвестицијским јазом од 150 милијарди евра, што је ситуација која се озбиљно погоршала рецесијом изазваном КОВИДом. Тврдио је да помоћ треба да буде усредсређена на најугроженије територије, оне које су већ биле економски слабе и / или се посебно ослањају на рањиве секторе (попут малопродаје и туризма).

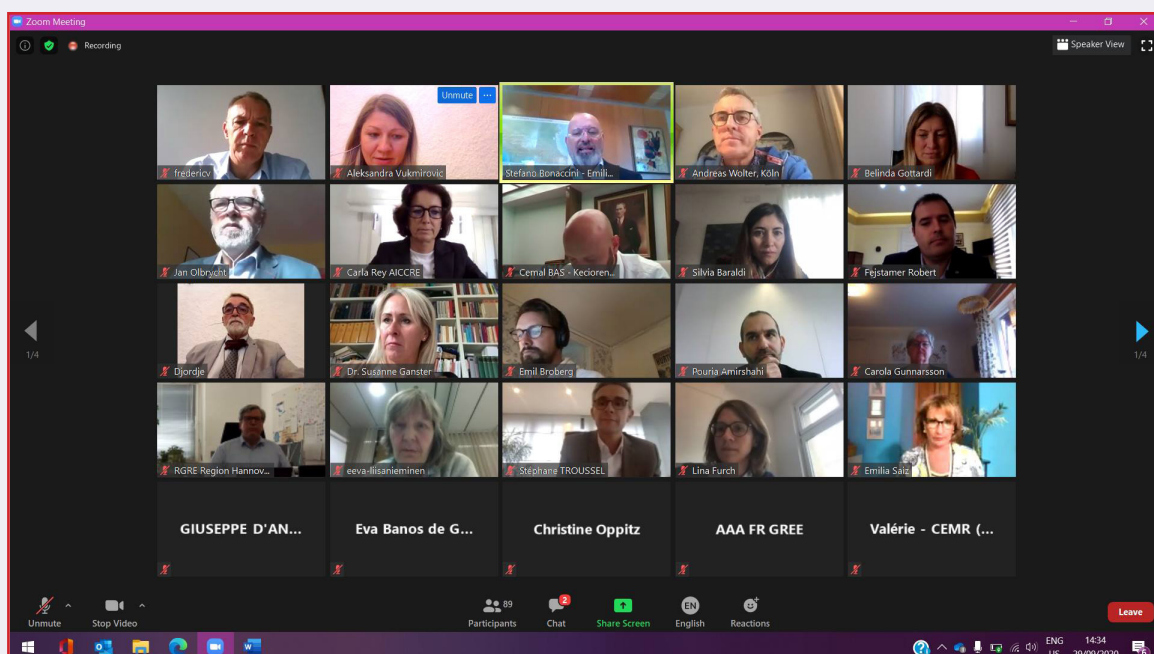
Белинда Готарди, градоначелница Кастел Мађоре (Италија) и Стефане Троусел, председник Савета Одељења Сен-Сан-Дени (Француска), говорили су о напорима својих влада да своје територије учине отпорнијим и одрживијим. Готарди је описала бројне мере које је њен град применио током кризе, попут хитне помоћи, ширења бициклизма и употребе јавних паркова и тргова за културне активности. „Локална управа је одиграла апсолутно виталну улогу у суочавању са кризом. А сада прилагођавамо своје програме новој стварности са којом се суочавамо“, рекла је она.

Стефане Троусел је говорио о социјалној и економској ситуацији у Сен-Сан-Дени, коју је обележила повећана економска динамика уз дочек канцеларија компанија и ширење инфраструктуре метроа, али и велике неједнакости. Тврдио је да је криза истакла ограничења приказаних националних администрација. „Криза је показала реактивност, окретност и способност за иновације локалних власти, често веће од оних централне владе“, рекао је Троусел.

На сесијама се разговарало о раду ЦЕМР-а на различите теме. То је укључивало јавне услуге, социјални утицај КОВИД-а, међународну улогу градова и региона, локалне финансије, људска права и комуникацију.

Предложене активности су укључивале одржавање семинара за ширење стручности међу члановима, формирање сталне групе стручњака за комуникацију удружења и бољу структуру односа ЦЕМР-а са другим телима, као што су ОЕЦД и Заједнички истраживачки центар (ЈРЦ). Последњег дана састанак је завршен резимеом презентације и расправом о предложеним акцијама за 2021. годину.

Испред СКГО и општине Кањижга говорио је Роберт Фејстамер, а у дебати су учествовали и Ђорђе Станичић, генерални секретар СКГО и Александра Вукмировић, шефица Службе за европске интеграције и међународну сарадњу СКГО.

КОНГРЕС ЛОКАЛНИХ И РЕГИОНАЛНИХ ВЛАСТИ САВЕТА ЕВРОПЕ

Криза КОВИД 19 централна тема дебата на састанцима комитета Конгреса локалних и регионалних власти

Комитети за управу, текуће послове и мониторинг одржали су своје састанке 15., 16. и 17. септембра 2020. године у онлајн форми (видео конференције). На дневном реду је било неколико дебата о последицама пандемије КОВИД 19 и утицају великих криза на европске локалне и регионалне власти. Посебно су обрађене теме заштите Европске повеље о локалној самоуправи, локалних и регионалних избора, вишеслојног управљања и заштите мањина. Група независних стручњака за Европску повељу о локалној самоуправи (ГИЕ) такође је одржала дебату о овим питањима на састанку 18. септембра 2020. године. Републику Србију у овој Групи представљала је др Јелена Јеринић, ванредна професорка Правног факултета Универзитета Унион у Београду.

Током свог излагања на тему „Пандемија КОВИД 19 и изазови за управљање на више нивоа“, професор Франческо Палермо, саветник за уставна питања Конгреса, нагласио је да је пандемија резултирала хитном „рецентрализацијом“ вишестепених управљачких структура у многим европским земљама, без обзира на то што су регионални и локални ниво понекад били много реактивнији у одговору на изазове пандемије. Овај говор био је део дебате организоване поводом онлајн састанка Комитета за управу Конгреса локалних и регионалних власти одржаног 15. септембра 2020. године, у коме је наглашено да „ван-

редне ситуације нису пријатељи устава“, што често резултира ограничењима основних права и вертикалном реорганизацијом власти. У случају КОВИД 19, идеја да су централизоване политике ефикасније од децентрализованих акција у почетку се може чинити разумном, али ништа не може потврдити ову претпоставку. Према мишљењу професора Палерма, ово становиште потиче од „скептицизма предака у погледу територијалног плурализма“.

Као што је често случај током великих здравствених, социјалних или економских криза, најугроженије групе (попут мањинских), посебно су изложене ризицима. Ни пандемија КОВИД 19 није се по том питању разликовала. Неки градови су применили мере које би могле да послуже као пример другим локалним властима. Оне су поменуте током дебате о „заштити мањина у градовима и регионима у време фундаменталне кризе: извучене поуке током избијања КОВИД-а 19“, коју је организовао Комитет за текуће послове Конгреса 16. септембра 2020. године.

Пандемија је променила равнотежу између локалног, регионалног и националног нивоа у многим земљама, понекад чак и доводећи локалну демократију у опасност. На дебати о примени Европске повеље о локалној самоуправи у кризним временима, коју је 17. септембра 2020. године организовао Комитет за мониторинг, представљена су искуства која су имали локални и регионални изабрани представници у неколико држава чланица. „Проглашења ванредних стања и јачање централизације, као и повећане финансијске потешкоће повезане са престанком економских активности закомпликовале су сарадњу између различитих нивоа власти“, истакао је Лин Вербек, председавајући Комитета за мониторинг. Комитет за мониторинг припремиће допринос Општем извештају о последицама кризе КОВИД 19 на локалну демократију о којем ће се расправљати на следећем заседању Конгреса.

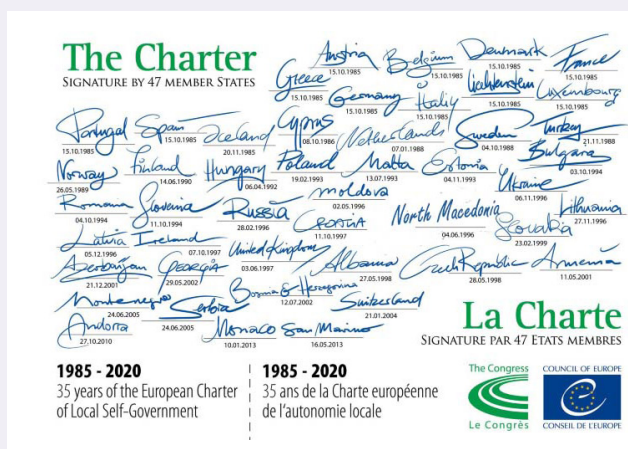
Више информација на вебсајту Конгреса <https://www.coe.int/en/web/congress/-/covid-19-crisis-at-the-centre-of-the-debates-of-the-three-congress-committees>

Одржан трећи састанак секретара националних делегација Конгреса

Трећи састанак секретара националних делегација у Конгресу локалних и регионалних власти одржан је 22. септембра путем веб платформе. Одржан На састанку се разговарало о изазовима и закључцима тематских комитета, бироа и најављеног састанка статутарног форума, о плану одржавања предстојећег 39. Пленарног заседања Конгреса, као и процесу обнове националних делегација до краја ове године.

Обележена 75. годишњица Европске повеље о локалној самоуправи

Поводом 75. годишњице отварања за потпис Европске повеље о локалној самоуправи, председник Конгреса локалних и регионалних власти Андерс Кнапе изјавио је „Европска повеља о локалној самоуправи отворена је за потпис 15. октобра 1985. године. Данас, 35 година касније, то је једна од само 17 конвенција Савета Европе – од 223 – које су ратификовале свих наших 47 земаља чланица“.

Повеља је током година показала своју релевантност за промовисање локалне демократије као темеља европског модела плуралистичког друштва. Повеља је значајан документ и од њеног ступања на снагу, правна је основа за око 180 извештаја и препорука Конгреса који су довели до промена у законодавству и уставима земаља чланица Савета Европе са циљем да се побољша локална самоуправа и спроведе принцип субвенционисаности у Европи.

Такође, у време кризе, као што је она кроз коју тренутно пролазимо са пандемијом КОВИД 19, Повеља пружа правни основ земаљама чланицама Савета Европе да бране принципе локалне демократије и самоуправе и да развијају одговоре на чување функционисања демократских институција.

На основу овог акта, Конгрес је припремио нови **Савремени коментар о образложењу Повеље** који одражава 35 година њене еволуције и омогућава њено савремено разумевање.

ЕВРОПСКА ПОВЕЉА О ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ поставља стандарде за заштиту права локалних власти. Отворена за потпис 15. октобра 1985. и ступила на снагу 1. септембра 1988. године, ова Повеља захтева од свих 47 земаља чланица Савета Европе које су је ратификовале, да се ускладе са бројним принципима које формирају европски темељ локалне самоуправе. Конгрес локалних и регионалних власти одговоран је за процену примене Повеље, у свакој држави чланици, путем редовног надзора.

Одржана Европска недеља локалне демократије

Кључни догађаји Европске недеље локалне демократије 2020, које координира Конгрес, организовани су у недељи 12 - 18. октобра. Ове године тема је «Локална демократија: изградња поверења», фокусирана на ко-пројектовање локалне демократије заједно са грађанима и практиковање отворене владе. Њен циљ је да подстакне дијалог између локалних власти и грађана са идејом јачања поверења људи у локалне изабране представнике и институције управљања, што је веома важно у тренутној ситуацији пандемије.

Пандемија је заиста имала озбиљан утицај на локалне и регионалне савете и администрације, али их није спречила да прилагоде активности како би наставили потрагу за својим циљевима. Више од 150 активности је организовало 56 општина и удружења из земаља чланица Савета Европе широм Европе. Примери ових активности деле се између актера преко интернет стране ЕНЛД (ELDW) у циљу размене добрих пракси у одржавању учешћа грађана и локалне демократије у овим тешким временима.

Портпаролка Европске недеље локалне демократије Конгреса, Брајон Рудкин, честитала је градовима, регионима и удружењима земаља чланица Савета Европе широм Европе које су успеле, упркос тешким околностима, да организују успешне манифестације ове године. „Они су тако наставили да ангажују грађане на локалном нивоу, чак и док је пандемија КОВИД 19 утицала на наше земље на до сада незабележен начин и имала дубок утицај на животе наших заједница”, рекла је Рудкин, наглашавајући да се ЕНЛД одвија у условима које свет до сада није видео. “Криза изазвана КОВИД-ом 19 изнела је у први план кључни значај поверења грађана у јавне власти и институције управљања, посебно у њиховим заједницама, на нивоу који им је најближи”, изјавила је и посебно похвалила напоре локалних власти у контексту здравствене кризе, да комуницирају са грађанима и укључе их у јавну дебату и доношење одлука као одговор на кризу.

Портпарол Конгреса је истакла да је криза још једном показала вредност учешћа јавности, значај мисије локалних и регионалних власти, ефективност дигиталних алата за комуникацију са грађанима и колико је важно посебну пажњу посветити рањивим групама.

Она је позвала све партнере да буду глас ЕНЛД-а и организују кључне догађаје током недеље.

Више на линку <http://www.congress-eldw.eu/en/>

СРБИЈА И ЕВРОПСКА УНИЈА

АМБАСАДОР ЕУ УРУЧИО ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ О СРБИЈИ 2020 МИНИСТАРКИ ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ ВЛАДЕ СРБИЈЕ

Шеф Делегације Европске уније у Србији Сем Фабрици шестог октобра министарски за европске интеграције, Јадранки Јоксимовић, уручио је Годишњи извештај Европске комисије о Србији за 2020. годину, као и Економско-инвестициони план за Западни Балкан, који је Европска комисија усвојила заједно са Извештајем. План је припремљен са циљем да осигура одржив и стабилан развој региона у околностима нове методологије проширења и кризе која је настала као последица актуелне пандемије коронавируса.

Министарка је указала на то да “извештај констатује да је Србија остала посвећена процесу приступања ЕУ и да спроводи неопходне реформе”, нагласивши да “постоји потребна политичка воља Владе да најважнија и кровна политичка питања из процеса приступања ЕУ буду дефинисана у контексту најширег друштвеног консензуса, те да ће нова Влада имати програмски курс којим ће се наставити убрзани процес неопходних реформи у процесу напредовања ка чланству у Унији”.

“Брзина реформи у поједним областима се разликује, што је очекивано с обзиром на њихову комплексност, али је значајно да нема назадовања ни у једној области. Влада ће пажљиво анализирати све критике и препоруке, и тамо где има објективних кашњења убрзати реформе”, закључила је Јоксимовић.

Говорећи о Годишњем извештају, амбасадор Фабрици је рекао да ће у “годишњем извештају Србија пронаћи јасне и прецизне препоруке за адресирање кључних реформи како би се брже кретала на путу приступања ЕУ и учинила земљу економски конкурентнијом и еколошки одрживијом” и истакао да ове године Европска унија долази са свеобухватним пакетом којим се потврђује значај Западног Балкана.

Он је закључио да је сигуран да ће Србија искористити ову велику прилику, а да би сам извештај требало да послужи као смерница и одскачна даска за убрзање реформи политика, док Економско инвестициони план треба да пружи подршку економском опоравку и конвергенцији са ЕУ, те да заједно представљају снажну политику и финансијски алат Србије за бржи напредак на путу ка ЕУ.

Саговорници су се сложили да је Србија и у овом извештајном периоду остварила значајан економски напредак и правовремено реаговала на кризу КОВИД 19 и да је у тренуцима када се читав свет бори са највећом кризом ове генерације, задржан позитиван курс економског развоја.

Више на линку www.mei.gov.rs

ФОНДОВИ И ПРОГРАМИ ЕУ

СРБИЈА ПОСЛАЛА ЗАХТЕВ ЕУ ЗА ИСПЛАТУ 8,25 МИЛИОНА ЕВРА ЗА РЕФОРМУ ЈАВНЕ УПРАВЕ

Министар за европске интеграције и Национални ИПА координатор Јадранка Јоксимовић упутила је 3. септембра 2020. године захтев за исплату треће варијабилне транше подршке у износу од 8,25 милиона евра за реформу јавне управе, а уплата се очекује до краја године.

Министар је указала на то да реформа јавне управе представља основу свеобухватног развоја Србије и препозната је као један од основних стубова процеса европских интеграција, те да од ње зависи квалитет услуга које Влада пружа грађанима. „У складу с тим, за све нас који радимо на приближавању наше земље Европској унији, циљ је да постигнемо модерну, транспарентну, одговорну, професионалну и ефикасну јавну управу“, нагласила је Јоксимовић. Директна буџетска подршка се уплаћује од 2015. године, и досадашње спровођење тог програма подршке допринело је напретку у успостављању система јавних услуга који се базира на промоцији управљања људским ресурсима, унапређењу управљања јавним финансијама и јавним набавкама, у процесу креирања услова за унапређење правне сигурности и повољнијег пословног окружења. Истовремено је постигнут напредак и у процесу учешћа грађана, транспарентности, унапређењу етичких стандарда и одговорности у обављању послова јавне управе.

Трећа варијабилна транша подршке за коју је упућен захтев, последња је предвиђена транша на основу Споразума који уређује њену имплементацију, међутим, на иницијативу Јадранке Јоксимовић отворени су преговори са Европском комисијом о увођењу још једне додатне транше подршке кроз коју би се у току наредне године повукла и сва преостала средства.

„С обзиром на позитиван исход ове иницијативе, можемо да констатујемо да смо обезбедили апсолутну искоришћеност подршке у износу од 80 милиона евра у форми директне буџетске подршке од 2015. године до данас“, истакла је Јоксимовић.

Више на линку www.mei.gov.rs

18 МИЛИОНА ЕВРА ЕУ ПОМОЋИ ЗА ПОСЛЕДИЦЕ КОВИД-19

Министар за европске интеграције и национални ИПА координатор Јадранка Јоксимовић потписала је 10. септембра 2020. Године, измене и допуне Финансијског споразума о буџетској помоћи ЕУ за реформу јавне управе, којим ће бити омогућено да се неутрошена средства у износу од 18 милиона евра определе за превазилажење социо-економских последица кризе изазване пандемијом Ковид-19.

Потписивањем овог Споразума обезбеђено је 18 милиона евра директне помоћи Европске уније, истакла је Јоксимовић, а што је она затражила комесару Вархејију још у марту ове године. Министар је додала да је секторска буџетска помоћ један од најпогоднијих модела спровођења подршке, имајући у виду да подразумева директан трансфер бесповратних средстава у буџет Србије, којима ће Влада управљати сходно тренутним потребама и мерама предвиђеним за друштвено-економски опоравак земље.

Исплата ових средстава се очекује 2021. године, додала је Јоксимовић.

Министар је подвукла да је ова подршка само један део помоћи који је ЕУ обезбедила Србији у суочавању са изазовима КОВИД 19 кризе и захвалила партнерима из ЕУ на благовременој и обимној подршци. Та подршка, додала је, од изузетног је значаја за Србију, имајући у виду озбиљност ситуације, размере изазова и неопходност правовремених и адекватних одговора на кризу.

Више на линку www.mei.gov.rs

ПОДРШКА РАЗВОЈУ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА КРОЗ ИПАРД II

Министар за европске интеграције Јадранка Јоксимовић потписала је 11. септембра измене и допуне финансијског споразума за ИПАРД II програм којим је омогућена додела бесповратних средстава за развој руралног туризма, као додатна мера.

За први позив који је отворен до 30. октобра корисницима је стављено на располагање око 20 милиона евра који могу бити инвестирани у диверсификацију пољопривредних газдинстава и развој пословања чиме се стварају услови за повећање прихода и стандарда људи у руралним крајевима. Права за остваривање ИПАРД подстицаја у оквиру ове мере имају физичка лица која су носиоци породичног пољопривредног газдинства, предузетници као и привредна друштва која су разврстана у микро или мала правна лица у складу са законом којим се уређује рачуноводство. Корисник у оквиру једног пројекта може добити подстицај у износу од 5.000 до 300.000 евра.

Додела бесповратних средстава која се односе на развој руралног туризма подразумева, поред изградње и реконструкције објеката, и улагања у набавку опреме, изградњу пратећих објеката, дечјих игралишта, пејзажног уређења дво-ришта...

Овим изменама омогућено је и издвајање средстава за потребе пружања подршке институцијама које су одговорне за спровођење и праћење спровођења ИПАРД II програма, комуникацију и промоцију ИПАРД II програма али и припрему ИПАРД III програма за следећи програмски период од 2021-2027. године.

Више на линку www.mei.gov.rs

УСВОЈЕНА ТЕРИТОРИЈАЛНА АНАЛИЗА ИНТЕРРЕГ ИПА ПРОГРАМА ПРЕКОГРАНИЧНЕ САРАДЊЕ МАЂАРСКА-СРБИЈА

Одбор за програмирање Интеррег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска - Србија 2021 - 2027 усвојио је 15. октобра „Територијалну анализу новог Интеррег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска – Србија“, израђен у сарадњи са CЕСCI (Central European Service for Cross-border Initiatives).

[Овај документ](#) ће служити као основа за одабир тематских приоритета новог програма 2021 - 2027.

СКГО учествује у Радној групи за програмирање и израду програмског докумената свих Интеррег ИПА програма прекограничне сарадње 2021-2027.

Више на линку <http://www.interreg-ipa-husrb.com/srb/news/latest-news/teritorijalna-analiza-novog-interreg-ipa-programa-prekogranicne-saradnje-madjarska-srbija/>

ОБЕЛЕЖЕН ДАН ЕВРОПСКЕ САРАДЊЕ – ИНТЕРРЕГ ИПА ПРОГРАМ ПРЕКОГРАНИЧНЕ САРАДЊЕ ХРВАТСКА-СРБИЈА 2014-2020

Дан европске сарадње, који је ове године посвећен 30-годишњици територијалне сарадње у Европи, обележен је у Србији у Специјалном резервату Засавица и у Хрватској у Копачком Риту, у еко центру Златна Греда, уз канал Ивовац. Поводом Дана

европске сарадње, са обе стране границе Србије и Хрватске, посађено је по 15 садница и на тај начин обележен и програм прекограничне сарадње. Саднице су са српске стране посадили представници Министарства за европске интеграције и Покрет горана Сремске Митровице.

Помоћник министра за прекограничну транснациоанлну сарадњу Михајило Дашић, указао је на то да прекогранична сарадња доприноси развоју локалних заједница у секторима попут– инфраструктура, здравство, образовање, заштита животне средине и тако даље., те да се настоји да се подигне свест нарочито у области очувања еко-система и животне средине. Том приликом најавио је наставак успешне заједничког рада Србије и Хрватске кроз нови програм сарадње који је тренутно у припреми и који ће се спроводити током финансијске перспективе 2021-2027.

Управник СРП Засавица Слободан Симић је истакао да је Покрет горана Сремске Митровице у протеклих 10 година, заједно са партнерима из Хрватске, спровео четири пројекта у оквиру Програма прекограничне сарадње Хрватска Србија. Као резултат, изграђени су капацитети за заштиту природе и управљање заштићеним подручјима прекограничног региона. На овај начин допринело се и унапређењу стратешке сарадње међу институцијама које се баве заштитом природе и управљањем природним ресурсима са обе стране границе.

***ИНТЕРРЕГ ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска - Србија** спроводи се од 2014. године, укупне вредности од више од 40 милиона евра, од којих је Европска унија за овај Програм издвојила нешто више од 34 милиона евра. Приоритети програма за финансијски период 2014 - 2020. су: побољшање квалитета социјалних и здравствених услуга у програмском подручју, животна средина, превенција ризика и производња енергије, туризам и културно и природно наслеђе, као и конкурентност и развој малих и средњих предузећа.

Више на линку <https://www.interreg-croatia-serbia2014-2020.eu/>

ЕВРОПСКА УНИЈА ДОНИРАЛА МИЛИОН ЕВРА СРПСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА КОЈА СЕ БАВЕ ТУРИЗМОМ

28. августа онлине догађајем обележен је званично почетак додељивања укупно 120 грантова у оквиру пројекта „#ЕУзаТебе – за културно наслеђе и туризам“, усмерених на отклањање последица КОВИД-19 пандемије у сектору туризма. Корисници помоћи су мала и микро предузећа, породична предузетништва, пољопривредна газдинства и фирме из 12 градова и општина на истоку и југоистоку Србије. Право учешћа на конкурсима имала су физичка лица која пружају услуге смештаја, пољопривредна газдинства и предузетници/микро и мала предузећа чије се активности из области туризма одвијају на територији Бољевца, Бора, Голупца, Кладова, Књажевца, Мајданпека, Неготина, Пожаревца, Смедерева, Сокобање, Великог Градишта и Зајечара. Укупан буџет који је Европска унија одвојила за ову намену износи милион евра.

“Кроз овај пројекат ЕУ пружа подршку сектору туризма у источној Србији и доњем Подунављу како би се ублажиле негативне економске и финансијске последице које је пандемија изазвала. Посебно се фокусирамо на оне туристичке оператере и предузетнике који су најтеже погођени пандемијом: мала и средња предузећа, породична предузећа, људе са иновативним идејама који доприносе српској туристичкој понуди. У наредној фази пружићемо туристичким оператерима помоћ за „чисте и сигурне“ протоколе који ће им помоћи да задовоље потребе и очекивања будућих посетилаца. Овај пројекат је део ширег дугорочног плана подршке српском туризму и културном наслеђу, који је део дугогодишње подршке Европске уније у Србији. Надамо се да ће новим пројектима Србија постати још атрактивнија глобална дестинација”, рекао је амбасадор Сем ФАБРИЦИ, шеф Делегације Европске уније у Републици Србији.

Највећи број будућих корисника бесповратне помоћи, у висини до 10,000 евра по пројекту, је у категорији пружалаца приватног смештаја (70), а подржани су пројекти 21 ресторана/кетеринга, осам хотела/хостела/пансиона, осам турис-

тичких агенција, четири пројекта из пчеларства, три кампа, три винарије, два из производње сувенира и један излетнички пројекат са локалним атракцијама.

„Пројекат ће наредних месеци објавити још један конкурс, који ће бити прилика за оне који нису сада прошли конкуренцију, да поново конкуришу. Овај пакет бесповратне помоћи је изузетно битан, јер је он усмерен на мале и породичне актере у туристичком сектору, људе који су вероватно најтеже погођени КО-ВИД 19 пандемијом и општим смањењем путовања. Ми се надамо да ће наша подршка, њима омогућити да унапреде своју туристичку понуду, да уз нашу помоћ и сопствене ресурсе могу да инвестирају и да се припреме за предстојећу зимску туристичку сезону, а посебно за летњу сезону 2021 (две хиљаде двадесет прве). Са унапређењем смештајних капацитета, са предстојећом доделом бесповратне помоћи туристичким делатницима, локалним самоуправама, Регионалним агенцијама за развој, иноваторима и асоцијацијама ми желимо да овај део Србије подигнемо на ниво, да постане незаобилазна туристичка дестинација. Како за домаће туристе, тако и за иностране“, рекао је Александер БЕЦ, вођа пројекта „#ЕУзаТебе – за културно наслеђе и туризам“

Листа одобрених пројеката је на линку <http://eu-za-kulturno-nasledje.euinfo.rs/konkurs-za-bespovratnu-pomoc-za-prevazilazenje-posledica-kovid-19-pandemije>

„#ЕУзаТебе – за културно наслеђе и туризам“ је пројекат усмерен на развој туризма као значајног привредног потенцијала за подстицање економског развоја источне Србије и Доњег Подунавља. Пројекат финансира Европска унија са 15 милиона евра, суфинансира немачко Савезно министарство за економску сарадњу и развој са 1,6 милиона евра, а спроводи Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Овај хитан ванредни пројекат за туризам је део ширег пакета мера за туризам које ЕУ пружа српској привреди.

ЕВРОПСКИ ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНД ОБЕЗБЕДИО ДЕСЕТ МИЛИОНА ЕВРА ЗА ПОВОЉНИЈЕ КРЕДИТЕ МИКРО ПРЕДУЗЕЋИМА У СРБИЈИ

Европски инвестициони фонд (ЕИФ), као део групације Европске инвестиционе банке, потписао је са Опортуниту банком а.д. Нови Сад зајам у вредности 10 милиона евра за финансирање око 4.000 српских микро предузећа из руралних области. Средства која ће бити доступна под условима повољнијим од тржишних обезбеђена су у оквиру финансијског инструмента ЕаСИ, којим Европска унија пружа подршку запошљавању и социјалним иновацијама.

Ово је први зајам икад потписан у оквиру овог финансијског инструмента и то први пут у Србији, од укупно 34 земаља које имају приступ овом фонду. Могућност да аплицирају за ова средства имаће микро и мала предузећа, самозапослени и предузетници из руралних области, пољопривредна домаћинства и мала сеоска газдинства. Банка ће својим клијентима обезбедити и бесплатну

едукацију за унапређење менаџерских вештина кроз платформу за предузетнике samsvojpgazda.rs.

***Програм за запошљавање и социјалне иновације (ЕаСИ)** подржава циљеве ЕУ који се односе на висококвалитетно запошљавање, одговарајућу друштвену заштиту, борбу против друштвене искључености и сиромаштва, као и побољшање радних услова.

Више на линку: https://www.eif.org/what_we_do/microfinance/easi/easi-funded-instrument/ <https://europa.rs/evropski-investicioni-fond-obezbedio-10-miliona-evra-za-povoljnije-kredite-mikro-preduzecima-u-srbiji-2/>

ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ И ЕВРОПСКА УНИЈА ОДОБРИЛЕ НОВУ КРЕДИТНУ ПОДРШКУ ЗА МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА У СРБИЈИ

Европска банка за обнову и развој и Европска унија одобриле су у октобру нову кредитну линију у износу од 10 милиона евра за компанију “Интеса Лизинг”, која ће подржати мала и средња предузећа (МСП) у Србији током и након пандемије коронавируса.

Овим програмом ЕБРД и њени финансијски партнери помажу привредницима у Србији да финансирају модерније процесе производње и унапређење опреме, а ЕУ даје средства за идентификовање најпогодније опреме и процеса, као и подстицајне исплате за успешно завршене пројекте.

Кредит је део ширег ЕБРД/ЕУ програма за унапређивање конкурентности МСП широм Западног Балкана. У Србији се програм реализује у сарадњи са Министарством привреде.

Више на линку: <https://www.ebrd.com/news/2020/ebrd-and-eu-provide-new-finance-for-businesses-in-serbia-.html>

<https://europa.rs/ebrd-i-eu-novih-10-miliona-evra-podrske-za-firme-u-srbiji/>

Партиципативни буџет „Млади Валонга“ општине Валонго у оквиру Европске недеље локалне демократије

Партиципативни буџет „Млади Валонга“ - ОПЈВ је пројекат општине Валонго у Португалији, који омогућава младим људима од 6 до 35 година да се конструктивније укључе и учествују у заједници кроз стварање динамичне и критичке мисли о региону у којем живе, омогућавајући им да представљају идеје, граде их, расправљају и воде ка њиховој реализацији.

Подршка овом пројекту је била толико велика да је општинска извршна власт из године у годину удвостручавала износ који му је додељен, као и број победничких пројеката. У првом издању (2014) износ од 10.000 евра је стављен на располагање за спровођење пројекта. У другом издању (2015), за два пројекта, вредност од 20.000 евра је била додељена. У издању за 2016. годину доделили су 10.000 евра за четири победника. У издању из 2017. (4. издање) 10.000 евра је додељено за реализацију осам пројеката. У издању за 2018. годину (5. издање) по 10.000 евра је добило дванаест победничких пројеката у укупном износу од 120.000 евра. У издању за 2019. и 2020. годину (шесто издање) 10.000 евра је додељено за петнаест победничких пројеката, што укупно износи 150.000 евра.

Општина је на челу ове врсте поступака и у том циљу је израдила специфичну ИТ платформу на којој ће понуђачи достављати своје предлоге и бити у могућности да остваре своје право гласа. Ова платформа, такође омогућава мрежно праћење целокупног стања тендерског процеса, као и како ће се одвијати гласања.

Ове године постоје три категорије у којима се може учествовати:

1. **Школски пројекат** - Сви они у којима је делокруг ограничен на унутрашње подручје једне или више јавних школа;
2. **Обим пројеката** - Пројекти који су дизајнирани да створе иновативне активности, које интегришу, обавезну интеракцију две различите публике, наиме старијих и деце / младих, од њихове концепције и примене;
3. **Пројекат ваншколског опсега** - Сви остали пројекти, под условом да се поштују ограничења из члана 2.

Платформа на линку: <http://opjv.cm-valongo.pt/>

„Дан без аутомобила“ у Варшави – обележавање Европске недеље мобилности

Град Варшава је 22. септембра обележио Европски дан без аутомобила. Овом приликом грађанима је омогућен транспорт без карте у систему Варшавског јавног транспорта. За ову манифестацију у саобраћај је укључено 1,500 аутобуса, 423 трамваја, 51 метро воза и 20 железничких јединица. Грађанима је на располагању био и градски бицикл.

Тог дана, грађани су могли да се возе Сомием - једним од два предатна аутобуса у Пољској. Они су могли да се диве бисеру аутомобилске индустрије на улицама Варшаве и фотографишу се с њим на наменским фото станицама. Ова су возила у то време били најмодернији аутобуси на свету, а они у верзији произведеној за Варшаву били су луксузно опремљени кожним седиштима и пресвлакама од махагонија на зидовима и плафонима. У години века варшавских аутобуса, Градско аутобуско предузеће вратило је Варшаву свом важном споменику, а уједно то је и сведочанство велике традиције варшавског јавног превоза. Премијерна возња се делимично одржала дужином предатне «А» линије - прве којом је Сомуи возио у Варшави.

Више на линку

<https://www.facebook.com/events/2388293248145993>

<https://www.facebook.com/warszawa/posts/10157777154011270>

https://mobilityweek.eu/registered-actions/?country=PL&action_

Чајетина користи искуства Шведске у области управљања отпадом

Као производ сарадње између општине Чајетина, локалног јавно-комуналног предузећа и шведских експерата, почели су да се стварају предуслови за реализацију Локалног плана управљања отпадом у овој општини и покретање примарне селекције отпада. Ова активност се, уз многе друге у конкретном пакету подршке, реализује у оквиру програма “Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ - друга фаза”, који финансира Влада Шведске.

Према речима Вере Благојевић, руководиоца комуналне службе у КЈП „Златибор”, из буџетских средстава набављена су три нова камиона за одношење и пресовање смећа, са капацитетом спремишта од осам, 16 и 22 кубна метра. Она је додала да су камиони и брендирани, а по узору на шведску флоту, купљена су поуздана и економична возила са Еуро 5 мотором.

“Уз механизацију, купили смо и 200 нових пластичних контејнера. Такође, изградил смо једно рециклажно острво, друго је у изградњи, а треће планирамо да завршимо до краја године.”, рекла је Благојевићева и додала да је утврђена парцела на којој је планирана градња рециклажног дворишта, за које ће током зиме бити припреман пројекат. По њеним речима, уколико све буде ишло по плану током пролећа започеће и изградња како би двориште било пуштено у рад током следећег лета. Истовремено ће започети изградња компостане која ће се налазити поред рециклажног острва.

“У наредном периоду желимо да додатно унапредимо живот наше локалне заједнице, те ћемо шведске партнере замолити да нам пошаљу пројекат рециклажног дворишта средњег капацитета, који би био прилагођен месту са око 15.000 становника”, закључила је Благојевићева и истакла да је професионална помоћ шведских стручњака веома драгоцене и да се нада наставку добре сарадње на обострано задовољство.

Крушевац – победник Европске недеље мобилности 2019

Одлуком Европске комисије донетој у мају 2020. године, Град Крушевац постао је добитник престижне награде за обележавање Европске недеље мобилности 2019. године. Крушевац је победио у категорији већих градова, са преко 50.000 становника.

У саопштењу за медије Европска комесарка за транспорт, Адина Валеан изјавила је: „Желела бих да пренесем своје искрене честитке победничким градовима – ваше активности представљају снажне примере који илуструју кључну улогу локалних лидера у стварању чистијих, безбеднијих и одрживијих градова. Надам се да ће ваше активности инспирисати градове и општине да преиспитају своје стратегије мобилности, посебно у светлу тренутне пандемије“.

Пошто је због пандемије КОВИД 19 изостала традиционална додела награда у Бриселу, признање је Крушевцу уручио шеф Делегације ЕУ у Србији Сем Фабрици, на свечаности уприличеној поводом почетка овогодишње Европске недеље мобилности, 16. септембра. Национални координатори Европске недеље мобилности, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и СКГО, у партнерству са ЕУ Делегацијом, градом Крушевцем и Амбасадом Шведске, обележили су пригодном свечаношћу почетак овогодишње манифестације у Србији управо у Крушевцу, граду победнику манифестације за прошлу годину. Град Крушевац је том приликом доделио признања свим организацијама које су допринеле да прошлогодишња манифестација буде у тој мери успешна. Један од добитника признања је и СКГО.

И ове године, Крушевац је припремио квалитетан програм обележавања Европске недеље мобилности, а од трајних мера промовисани су: изградња бицикличких стаза, уређење јавних површина, постављање бројача бицикала, унапређење информисања грађана о јавном превозу, као и еколошко возило – Колибри.

Градови и општине у Европској недељи мобилности 2020 (ЕНМ)

Најпопуларније трајне мере које су имплементирани у ЈЛС су мере у вези са: увођењем нове или побољшање бицикличке инфраструктуре, трајне мере за пешаке, као и мере за приступачност. Блаце, Кладово, Нови Пазар, Пирот, Сокобања, Горњи Милановац, Опово и Врбас обележили су ЕНМ симболично, затварањем улица за аутомобиле и отварањем за пешаке и бициклисте. Нешто богатији програм активности имали су: Бољевац, Кикинда, Крушевац, Мионица, Осечина, Ужице, Алексинац, Београд, Сомбор, Власотинце, Пландиште, Ниш, Нови Сад и Врњачка Бања.

У Београду је поред ликовних радионица, организована и бицикличка трка како за оне најмлађе, тако и за старије. „Дан без аутомобила“ обележен је затварањем централне градске улице за аутомобиле, а обележавању су поред градоначелника присуствовали и амбасадор ЕУ Сем Фабрици и директор Сталног секретаријата Транспортне заједнице у Београду Матеј Закошњек. Бољевац и Сомбор су у фокус активности ставили здравље и пешачење као здрав начин живота. Сомбор је поред тога организовао и различите промоције за бициклисте, промоције инклузивног игралишта, као и кајак вожње. Град Кикинда је мерењем утицаја саобраћаја на повећање загађујућих материја у ваздуху одредио учесталост проласка возила на фреквентној локацији у граду, а резултати су потом представљени грађанима. Поред тога, инспекцијске службе овог града су један цео радни дан, уместо аутомобила користили бицикле за излазак на терен, што је одличан пример како градска управа и руководство треба да дају пример својим суграђанима. Град Крушевац је и ове године организовао низ активности у које је укључио своје суграђане (цртање по асфалту за најмлађе, јавни часови јоге и пилатеса, вожња бицикала, мобилна библиотека, изложба возила која су оштећена у саобраћајним незгодама, мерења буке).

Град Крушевац је ове године отишао и корак даље, па је као заједничку активност са Аустријом, организовао виртуелни час за ученике средњих школа на тему климатских промена, у циљу размене знања и идеја о овој теми кроз практичну примену енглеског језика. Поред Крушевца и општина Мионица је активно укључила своје суграђане у многобројне активности, а неке од њих су „Правилно бицикл вози да те нико не угрози“, такмичење у брзом ходању, као и сајам превозних средстава без издувних гасова.

У Нишу је осим квиза за суграђане, организована и тзв. „стрет арт“ акција, са циљем да се исцртавањем по улицама пошаљу јасне поруке о значају мобилности и здраве животне средине. Општине Алексинац и Србобран одржале су ликовне конкурсе, изложбе, а подељене су и пригодне награде радовима који су на најкреативнији начин одговорили овогодишњој теми кампање. Власотинце је на више локација одржало радионице о загађењу и дељени су флајери са еколошким порукама у циљу промовисања теме овогодишње кампање. Нови Сад је организовао скуп „Бициклисти питају улице“ на ком су поред бициклиста учествовали и представници полиције и градске управе, а на самом скупу су донешени значајни и конструктивни закључци. Осечина је у организацији активности укључила велики број јавних установа, од Савета за безбедност саобраћаја, предшколских и школских установа до невладиних организација. Организоване су бројне активности попут акције „Паркинг дан“, акције „Посади свој хлад“, као и квиза који је пласиран на друштвеним мрежама.

Од трајних мера општина Чајетина, је промовисала тзв. „Златиборску гондолу“ као вид јавног транспорта и прави пример добре праксе којим ће се кретање моторизованим возилима заменити једним од еколошки прихватљивих видова превоза. Општина Кула је под слоганом „Данас не користим аутомобил“, промовисала изградњу 40км бицикличких стаза на територији општине, од којих су неке већ у изградњи, а неке у фази пројектовања. У циљу повећања квалитета живота кроз повећање броја зелених површина, Град Ужице је у фебруару покренуо акцију за повећање броја стабала у урбаној средини, „16000 стабала за 16000 ложишта“.

Општина Врњачка бања промовисала је реконструкцију пешачких стаза и новоизграђених планинарских стаза у дужини од 3км, чиме је створена нова пешачка зона. Град Београд је промовисао пасарелу која повезује Калемегдан са пристаништем, проширење пешачке зоне, изградњу бицикличких стаза, као и јавни саобраћај. Крушевац је промовисао трајну меру увођење електро возила „Колибри“, док је Шабац промовисао новоизграђене и реконструисане јавне просторе – тргове, са мобилијаром прилагођеним особама са инвалидитетом.

Сента и Суботица евидентирале имовину

Завршна конференција пројекта „Само правно заокружена јавна својина је добра јавна својина“, који су реализовали Град Суботица и Општина Сента одржана је 14. септембра 2020. године у Сенти. Пројекат вредан 240.095 евра, спроведен је оквиру грант шеме програма Ехцханге 5, који финансира ЕУ, а спроводи Министарство државне управе и локалне самоуправе у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина (СКГО) као имплементационим партнером.

Рудолф Цегледи, председник општине Сента овом приликом је изјавио: „Имамо око седам хиљада нелегалних објеката. Од тога, општина има око 1.800, њих 660 смо успели да средимо и да их евидентирамо. Поред зграда ту су и путеви, тротоари, разни канали. Сматрамо да је ово веома важан задатак општине, јер овим што је евидентирано, ми можемо правно да газдујемо, да конкуришемо, да нађемо донаторе, значи да имамо већи приход у нашем буџету“.

„Имамо великог помака, у смислу да смо, конкретно у Суботици, од 250 нелегалних јавних објеката, поред легализације 50 објеката коју смо сами финансирали, овим пројектом успели да легализујемо 88 објеката“, саопштила је Загорка Панић, помоћница градоначелника Суботица и менаџер пројекта.

Ђорђе Станичић, генерални секретар СКГО истакао је да је реализација овако специфичног пројекта од великог значаја за све локалне самоуправе, те да је евиденција имовине предуслов за конкурисање за реализацију пројекта, и један од начина за поспешивање локалног економског развоја.

Реализацијом пројекта у Сенти унапређени су капацитети организационе јединице за управљање имовином, одржане су четири специјализоване радионице за локалне службенике са циљем унапређења знања у области управљања општинском имовином, а набављена је и ИТ опрема за потребе спровођења поступка прикупљања и ажурирања података о имовини на терену.

Током теренског рада прикупљени су, верификовани, анализирани и ажурирани подаци о имовини Општине Сента за укупно 659 објеката, а уједно су за све те објекте израђени и технички цртежи који су похрањени у општинској имовинској бази података. Подаци о општинској имовини уписани су у централни регистар који води Републичка дирекција за имовину (РДИ), а до краја пројекта биће потврђен упис минимум 659 јединица у Општини Сента.

Уписани су подаци о 852 јединице имовине (објеката и земљишта) Града Суботице у централни регистар РДИ као део редовних послова организационе јединице за управљање имовином, док је урађена и процена тржишне вредности за 28 објеката и две парцеле пољопривредног земљишта у јавној својини, као и упис ових вредности у евиденционе књиге Општине Сента.

У року од три месеца реализоване су геодетске услуге и завршена је пројектно-техничка документација за процес озакоњења 50 објеката, етажирања 15 и брисања 23 објекта у Суботици (укупно 88), као и озакоњења 20 објеката, етажирања 20 и брисања 8 објеката у Сенти (укупно 48). Покренут је поступак озакоњења за 70 објеката и етажирања за 35 објеката у Суботици и Сенти, а спроведено је брисање укупно 31 објекта у обе локалне самоуправе.

Обележавање Европске недеље локалне демократије у Нишу

Град Ниш практикује отворену управу кроз разне иницијативе попут **Дана отворених врата за грађане** у кабинету градоначелника и свим одељењима градске управе, месним заједницама, јавне расправе пре усвајања било ког стратешког документа, као и директан пренос свих заседања Скупштина Града Ниша.

Када је реч о развоју **партиципативне културе међу младима**, Град Ниш има Савет за младе и Канцеларију за младе (механизми који омогућавају младим људима да преузму активну улогу у доношењу одлука, као и умрежавање и међусекторску сарадњу институција које се баве омладином) и опредељује средстава из градског буџета за финансирање и суфинансирање пројеката за младе чиме се пружа подршка младима кроз помоћ раду омладинских удружења, како би се постигао највиши могући степен повезаности младих са локалном самоуправом.

Учешће рањивих група у јавном животу обезбеђује се кроз: Савет града Ниша за рад са особама са инвалидитетом, издвајањем средстава у градском буџету за финансирање и суфинансирање програма од јавног интереса које спроводе удружења-организације особа са инвалидитетом у области социјалне заштите и заштите особа са инвалидитетом у Граду Нишу, јачањем капацитета удружења и организација особа са инвалидитетом за спровођење програма; радом за родну равноправност и једнаке могућности која прати постизање родне равноправности, предлаже активности и мере, посебно оне које спроводе политику једнаких могућности на градском нивоу.

У области **ширења информација и е-демократије** Град Ниш је објавио велики број скупова података на националном порталу отворених података, разумејући вредност отварања података када је реч о квалитетном одлучивању и планирању на основу података, као и активирање широког практичног, економског и креативног потенцијала отварања широког спектра информација и различитих података које јавни сектор прикупља и који су на неки начин „заробљени“ - чинећи ове податке доступним у машински читљивом облику грађанима и пословној заједници у сврху стварања нових могућности за развој стартап заједнице, економије и запошљавања, као и нових вредности кроз нове информације, анализе и услуге.

Захваљујући отвореним подацима, Град Ниш и Град Крагујевац постали су први градови у Србији који су имали јавни превоз видљив на Google мапама.

Ове године у Европској недељи локалне демократије покренута је **Кампања за подизање свести за активно учешће грађана у припреми Плана развоја Града Ниша за 2021 - 2027.** путем друштвених мрежа, најпре на Фејсбуку и Инстаграму, а касније на Твитеру и Линкдину. Циљне групе Инстаграма су деца и ученици основних и средњих школа, студенти и млада радна популација до 35 година. Фејсбук таргетира младу радно способну популацију (24-34) и активну радно способну популацију (34-65). Твитер и Линкдин ће обухватити студенте и целокупно радно способно становништво. Објаве на друштвеним мрежама представиће начине учешћа грађана. Грађани ће такође бити анкетирани путем ових друштвених мрежа на којима ће моћи да нађу информације о активним радионицама, локацијама такозваних „кутија/зидова демократије“ у граду где би могли да напишу или предају своје идеје и предлоге. Кампања на друштвеним мрежама организована је у сврху ширења свести о потреби и могућностима промена у граду, као и осећају посвећености граду кроз разне кампање.

Placemaking радионица на тему – Ниш на реци, организована у Европској недељи локалне демократије, је почетна активност грађанског партиципативног процеса у припреми „Развојног плана Града Ниша 2021-2027“.

Радионица је имала за циљ покретање партиципативног планирања уређења обале Нишаве на потезу од Јагодин мале до моста код Тврђаве. Израда места дефинише подручје у заједници као место од значаја и поставља план који одражава ту визију. Ова конкретна радионица је организована са циљем да се разговара о потенцијалним решењима за развој подручја дуж реке Нишаве, тачније дела речних обала у центру града. Представници града и универзитета, привредне коморе, студенти архитектуре, представници НВО-а и јавних институција, становници, власници предузећа, кућа и станова са тог потеза у граду позвани су на радионицу као заинтересоване стране како би разговарали о својим потребама и тежњама за тај део града. Овом приликом представљена је техника планирања израде места са циљем активирања отворених јавних површина. На почетку је представљена Конзул платформа - као један од алата за развој партиципативне културе међу грађанима, посебно младом популацијом. Током практичног дела разговарало се о партиципативном урбанистичком планирању, о економском, социјалном и културном утицају израде места с циљем стварања додатне вредности за околину. Истакнута је важност укључивања становника и других корисника простора у процес планирања, прикупљања идеја о коришћењу јавних површина и активирања грађана и ло-

калних компанија у колективном развоју урбанистичких пројеката. Након тога, учесници су провели неко време на локацији, процењујући простор, као и његове предности, мане или изазове. Анализом локације, тимским радом и применом представљених метода, учесници су осмислили предлоге за активирање и развој подручја дуж реке Нишаве.

У Европској недељи локалне демократије заменица градоначелнице Ниша и заменица члана делегације Републике Србије у Конгресу локалних и регионалних власти, Душица Давидовић учествовала је на Форуму о партиципативној демократији на локалном нивоу, који је организовала СКГО са студентима Факултета политичких наука у Београду и представила искуство и добре праксе Града Ниша у области отворене управе, учешћа грађана и е-демократије.

Више на линковима:

<https://www.facebook.com/Pokreni-Nis-101826545041195>

https://www.instagram.com/pokreninis/?igshid=1vyohio6vwtl2&fbclid=IwAR2DDc sUIbTIBM_N_ICwEk3FkUHHJt1nMPFFcoALJXR-fYMq_fUnTfovJO8

Конзул платформа је свеобухватно средство за учешће грађана у отвореном, транспарентном и демократском друштву. Користи га 135 институција у 35 земаља. Ова платформа омогућава покретање свих главних процеса учешћа грађана које користе владе широм света. Има модул за грађанске иницијативе, где грађани могу да дају предлоге и прикупљају подршку од других грађана за њихово гласање. Има модул консултација, отвореног гласања о важним питањима; модул за партиципативно буџетирање, где грађани могу одлучивати о градском буџету. Овај алат може повећати транспарентност и поверење у демократски процес и ојачати социјалну кохезију у локалним заједницама. Сврха ове врсте иницијативе је да омогући дискусије међу становницима и укључивање у доношење одлука важних за све грађане.

Анализа ланца вредности металског и ИКТ сектора у Крагујевцу

Град Крагујевац и СКГО су 23. септембра у згради Градске управе представили резултате „Анализе ланца вредности металског и ИКТ сектора“. Циљ израде Анализе је повећање конкурентности читавог сектора и локалне привреде кроз креирање нових радних места, повећање ефикасности и извоза, ради унапређења пословања локалних предузећа.

Град Крагујевац се определио за анализу ланца вредности ова два сектора зато што има дугу традицију металске индустрије, док је ИКТ сектор у последњој деценији изнедрио велики број успешних компанија и препознат је као будућност овог дела Србије, истакао је је Саша Соковић саветник Канцеларије Локалног економског развоја града Крагујевца. Ово истраживање би до краја године требало да буде у форми документа а када будемо приступили имплементацији ланца вредности очекујемо подршку Владе Шведске. Крагујевац жели да препозна све привреднике из ова два сектора, створи базу података и са њима успостави равноправни партнерски однос, јер како је рекао Соковић, заједно желимо да радимо на подизању привредног потенцијала града Крагујевца.

Анализа ланца вредности металског и ИКТ сектора рађена је путем деск методологије, упитника и фокус група у чији је процес рада био укључен велики број привредника. У Крагујевцу се први пут ради једна дубинска анализа која обухвата не само поменуте секторе већ читав ланац вредности, добављаче, потрошаче, сектор транспорта, образовања и све институције на локалном нивоу са циљем да се тамо где постоји могућност унапреди вредност одређеног производа на одређеној локацији, објаснила је Јелена Михајловић Танасије-

вић, шефица Одељења за локални економски развој СКГО и координаторка тематске области – Унапређење пословне климе на локалном нивоу. Металски сектор је кроз анализу исказао недовољно развијену инфраструктуру и недостатак кадрова, што је поред проблема недовољног инвестирања у иновације навео и ИКТ сектор. Једна од идеја је да се ова два сектора споје кроз тзв. Б2Б састанке који ће се највероватније како је најавила Михајловић Танасијевић организовати следеће године у сарадњи са градом Крагујевцом.

Анализа ланца вредности биће основ за развој програма подстицаја локалном економском развоју кроз финансијску подршку привреди и то не само за ова два сектора као и за почетак дугог процеса брендирања. Споразумом који је град Крагујевац пре две године потписао са СКГО о техничкој подршци предвиђена је и израда графичке Књиге стандарда.

Израда Анализе ланца вредности металског и ИКТ сектора, програма локалног економског развоја, процес брендирања и израда графичке Књиге стандарда, град Крагујевац реализује уз подршку СКГО и Владе Шведске у оквиру Програма подршке локалним самоуправама у Србији на путу придруживања ЕУ.

Текст преузет са линка <https://www.ikragujevac.com/vesti/65935-analiza-lanca-vrednosti-metalskog-i-ikt-sektora-u-kragujevcu.html>

ВЕСТИ ИЗ СКГО

ОБЈАВЉЕНА АНАЛИЗА УТИЦАЈА ПРОЦЕСА ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА НА ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ У СРБИЈИ У ОБЛАСТИ ОСНОВНИХ ПРАВА

– начело недискриминације и положај друштвено осетљивих група, положај националних мањина

Публикација «Анализа утицаја процеса ЕУ интеграција на локалну самоуправу у Србији – област основних права (део преговарачког поглавља 23 – правосуђе и основна права) - Начело недискриминације и положај друштвено осетљивих група, положај националних мањина» настала је у оквиру програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – Друга фаза”, који финансира Влада Шведске, а спроводи СКГО, у сарадњи са Асоцијацијом локалних власти и региона Шведске (САЛАР). Ова анализа је још једна у низу анализа СКГО посвећених процени утицаја европских интеграција Републике Србије на надлежности и капацитете локалне самоуправе у различитим преговарачким поглављима. До сада је припремљено 18 анализа.

У анализи је представљен релевантан правни оквир и пракса Европске уније у области заштите основних права, као и релевантан правни и оквир јавне политике Републике Србије, као основ за постојеће и нове обавезе локалне самоуправе у овој веома захтевној области.

На основу истраживања спроведеног у више од 20 јединица локалне самоуправе, анализа утврђује конкретне обавезе ЈЛС у овој области и доноси оцену

испуњености обавеза, као и оцену постојећих капацитета и могућности ЈЛС да спроводе утврђене европске стандарде.

Анализа такође представља праксу Шведске као пионира у области основних права у ЕУ од 1995. године. Велики напредак који је Шведска остварила у примени европских стандарда на локалном нивоу у овој области, умногоме захваљујући њиховој националној асоцијацији САЛАР, може бити јак подстицај за ЈЛС у Србији да препознају развојни потенцијал основних права, као и за СКГО као асоцијације која пружа подршку у изградњи капацитета ЈЛС.

Текст Анализе на линку: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2508/objavljena-analiza-uticaja-procesa-eu-integracija-na-lokalnu-samoupravu-u-srbiji-u-oblasti-osnovnih-prava>

СКГО И ЕВРОПСКА НЕДЕЉА ЛОКАЛНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ

СКГО, као национални координатор Европске недеље локалне демократије, је и ове године промовисала ову манифестацију на локалном нивоу у Србији уз подршку пројекта “Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, који финансира Влада Шведске.

Отворена је **посебна страница** на вебсајту посвећена Европској недељи локалне демократије са свим неопходним информацијама о темама, поступку регистрације, визуелним идентитетом и смерницама за 2020. годину.

До сада је осам **градова и општина регистровало активности у оквиру ЕНЛД**: Краљево (интерактивне радионице градоначелника и Канцеларије за младе са ученицима на тему локалне демократије и учешћа у јавним пословима и доношењу одлука, истраживање о степену дизајнирања локалне демократије са средњошколцима путем Вибер апликације), Велико Градиште (партиципативно буџетирање), Ковин (партиципативно буџетирање и едукација грађана), Врачар, Врање (учешће грађана у стратешком планирању, едукација о партиципативном буџетирању), Ниш (партиципација грађана у стратешком планирању, коришћење Конзул платформе за учешће грађана), Лозница (онлајн едукација средњошколаца на тему принципа локалне демократије) и Сомбор (партиципативно буџетирање, презентација локалних политика у школама).

СКГО је доделила **промотивни материјал за осам градова и општина** у виду постера, лифлета и торби са обележјима ЕНЛД који су се поклањали грађанима у склопу обележавања ЕНЛД у локалним срединама.

ТРИБИНА ПОВОДОМ ЕВРОПСКЕ НЕДЕЉЕ ЛОКАЛНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ ОДРЖАНА НА ФАКУЛТЕТУ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

У склопу обележавања Европске недеље локалне демократије, Стална конференција градова и општина је у сарадњи са Факултетом политичких наука 16. октобра организовала трибину са студентима посвећену искуствима локалне самоуправе у области локалне демократије. Теме о којима се разговарало су: изградња поверења, ко-дизајнирање локалне демократије са грађанима и практиковање отворене управе.

Ђорђе Станичић, генерални секретар СКГО је рекао да су локалне самоуправе ниво најближи грађанима и истакао да СКГО као организација има обавезу да се бави локалном демократијом, а то значи како и на који начин укључити грађане у креирање и спровођење локалних политика.

„Неопходне су јавне расправе о документима које доносе скупштине општина“, навео је Станичић и додао да је СКГО направила низ модела аката које доносе општине или градови, попут модела пословника градског већа и скупштине, статута месне заједнице или одлуке о локалном омбудсману.

Шеф мисије Савета Европе у Београду Тобијас Флесенкемпер указао је на то да је дијалог грађана са локалним властима веома значајан, посебно сада како би се ефикасно управљало пандемијом. Он је навео да су недавни избори у Србији показали да је грађанима стало како и ко ће их представљати на власти. Истакао је да је локална управа кључни стуб сваке заједнице, као и да је важно како грађани сами управљају процесима који су за њих важни.

Помоћник министра државне управе и локалне самоуправе Саша Могич рекао је да шири контекст учешћа грађана у пословима јавне власти представља остваривање суверенитета грађана. Он је навео и да је један од најважнијих примера добре праксе заједничко доношење буџета градова и општина. «По закону општине и градови морају да отворе дијалог са грађанима, да се расправља о томе шта је њима приоритет за следећу буџетску годину», казао је Могич и као неке од механизма учешћа грађана у локалним властима навео и обавезу општина и градова да када почну да припремају неки општи акт да о томе обавесте грађане. Као додатни механизам грађанског учешћа истакао је и фикси-

рање броја грађана за покретање народне иницијативе, а то је пет одсто бирача.

Професор Факултета политичких наука Дејан Миленковић казао је да постоји велико интересовање младих за теме решавања проблема у локалним самоуправама. «Млади који стичу знања на факултету и на оваквим трибинама могу то да примене на локалном нивоу укључујући се у локалне политике», закључио је Миленковић.

Александар Јовановић, представник Канцеларије Савета Европе у Београду, навео је да је локална демократија номинално важна, али да на њу нико не обраћа пажњу док не дође до њеног угрожавања. „Грађани имају пасиван однос према овој теми и реагују углавном на лоше ситуације. Да не би дошло до тога они треба да се укључе у планирање активности локалне самоуправе, а улога државе је да буде регулатор свега тога, штитећи јавни интерес“, објаснио је Јовановић.

Један од градова који успешно практикује отворену управу је **Ниш**, који је свакодневно у контакту са грађанима који имају различите проблеме, примедбе и сугестије. „Поред овога организујемо јавне расправе са невладиним организацијама, имамо Савет и Канцеларију за младе, као и за особе са инвалидитетом», казала је заменица градоначелнице Ниша Душица Давидовић.

Миодраг Петковић, члан већа за буџет и финансије града **Ужица** истакао је значај укључивања грађана када је реч о трошењу средстава од пореза на имовину. Део тих средстава опредељен је за финансирање 13 предлога пројеката неформалних група грађана који редовно измирују пореске обавезе. Реч је о пројектима попут реновирања спортских терена, мобилијара за најмлађе или уређења шеталишта.

Биљана Стојковић, начелница финансија општине **Ковин**, нагласила је да се кроз Грађански водич кроз буџет грађани упознају са оним што се планира, као и да могу да учествују у процесу својим предлозима и сугестијама. При изради буџета, одржавају се јавне расправе са грађанима, а унапређено је и родно буџетирање.

Јелена Пантић, руководилац одељења за финансије из општине **Велико Градиште**, указала је на важност консултација и учешћа деце и младих у креирању буџета. Та општина, наводи она, већ три године ради са основцима и средњошколцима на креирању буџета, кроз презентације цртежа, састава и песама основаца и креативне радионице са средњошколцима.

Град Сомбор регистровао је активности у оквиру Европске недеље локалне демократије, указао је Бранислав Сворцан, саветник у одељењу за локални економски развој. Реч је о отвореним вратима за чланове месних заједница и грађане, партиципативно буџетирање у средњим школама и парципативно буџетирање на нивоу целог града, што подразумева да грађани кроз предлоге пројеката могу учествовати у наменском трошењу средстава. Ове године у Сомбору је организовано електронско гласање месних заједница за предлоге пројеката и добијено је 5.200 одговора грађана.

Закључци скупа на линку: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2506/okoncana-tribina-na-fpn-povodom-evropske-nedelje-lokalne-demokratije>

Снимак трибине на линку: https://www.youtube.com/watch?v=pMxj_IKR38w&feature=youtu.be&t=5

ОТВОРЕНА ВЕБСТРАНИЦА Е-ДЕМОКРАТИЈА У ОКВИРУ ОБЕЛЕЖАВАЊА ЕВРОПСКЕ НЕДЕЉЕ ЛОКАЛНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ

У склопу обележавања ове манифестације, СКГО је отворила посебну страницу на свом вебсајту посвећену примерима добре праксе из градова и општина на пољу е-демократије. У контексту ЕНЛД, е-демократија представља све нове алате електронске комуникације који се могу користити за подстицање локалне демократије и учешћа грађана на локалном нивоу.

Више о примерима добре праксе из градова и општина на страници еДемократија на линку: <http://www.skgo.org/strane/383>

ЕВРОПСКА НЕДЕЉА МОБИЛНОСТИ – АКТИВНОСТИ СКГО

Ове године СКГО и Министарство грађевинарства, као национални координатори, потрудили су се да градовима и општинама пружи квалитетну и благовремену подршку за обележавање Европске недеље мобилности (ЕНМ). Анимирање за учешће у ЕНМ почело је још у марту 2020. године, и трајало је све до почетка манифестације. Градовима и општинама који су исказали заинтересованост пружена је подршка у виду едукативних материјала (тематских смерница), информативног

вебинара, а сви градови који су се пријавили на сајту добили су и пригодни промо материјал за дељење учесницима. Уз све ове видове подршке, а упркос неповољној ситуацији изазваној пандемијом и локалним изборима, број градова и општина који су учествовали ове године поново је био рекордан – 31. Наравно, амбиција националних координатора је да овај број расте и наредних година.

СКГО је за све активности у вези са организацијом Европске недеље мобилности и ове године имала подршку пројекта “Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, који финансира Влада Шведске.

Велики број градова и општина придружио се и акцији коју је током претходних година иницирала Стална конференција градова и општина у којој се позивају градоначелници и председници општина да 22. септембра, личним примером обележе **„Дан без аутомобила“** и тог дана дођу на посао неким од алтернативних видова кретања (пешице, бициклом, јавним превозом).

Такође, у циљу остваривања комуникације са грађанима, национални координатори су припремили онлајн анкету за грађане са питањима у вези проблематике саобраћаја у градовима и општинама. Циљеви спровођења ове заједничке активности за све градове и општине су: отпочињање дијалога са грађанима на тему одрживе урбане мобилности, скретање пажње јавности на проблеме који су у вези са саобраћајем и загађењем ваздуха у градовима, поређење стања и ставова грађана у различитим градовима и општинама у Србији, прикупљање основних/полазних података о начинима кретања у градским срединама. Анкету је до средине октобра попунило око 1000 грађана. Резултати анкете биће обрађени и представљени градовима и општинама које су учествовале у акцији.

Више на линку <http://www.skgo.org/strane/368>

НОВА БРОШУРА О ОЗАКОЊЕЊУ СТАМБЕНИХ ОБЈЕКТА У РОМСКИМ НАСЕЉИМА

Стална конференција градова и општина, у оквиру Програма „Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома“, који финансира Европска унија, припремила је „Водич за озакоњење породичних кућа у ромским насељима у Србији“.

Водич је намењен становницима ромских насеља који су заинтересовани да озаконове породичну кућу подигнуту без дозволе за изградњу. Он садржи основна објашњења о корацима које је потребно предузети како би се озаконовио и укњижио објекат, односи се на куће до 400 м², а може се користити и при озакоњењу незаконито дограђених делова кућа или помоћних објеката. Припремљени материјал заснован је на Закону о озакоњењу објеката и са њим повезаним законима, а издање је приређено на основу стања која су препозната као типична или честа у ромским насељима у Србији.

Током октобра представници СКГО су обишли 10 локалних самоуправа (Лесковац, Пирот, Алексинац, Вршац, Пожаревац, Сурдулица, Младеновац, Сомбор, Параћин и Лебане) у којима су разговарали са житељима ромских насеља о проблемима озакоњења и корацима за његово спровођење у складу са Водичем који се том приликом бесплатно делио грађанима.

Водич на српском и ромском језику на линку http://www.skgo.org/storage/app/uploads/public/160/153/888/1601538888_Legalizacija%2029092020%20final%20v2%20bleed%203mm%20PRESS%20ISBN.pdf

СТРУЧНА ЛИТЕРАТУРА ЗА ИСПИТИВАЊЕ ЗАДОВОЉСТВА КОРИСНИКА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

У оквиру програма „Подршка локалним самоуправама на путу придруживања ЕУ - друга фаза“, који финансира Влада Шведске, а спроводе Стална конференција градова и општина и Шведска асоцијација региона и општина (САЛАР), развијена је Методологија за испитивање задовољства корисника комуналних услуга, заједно са Водичем за јединице локалне самоуправе и јавна комунална предузећа о изјашњавању корисника о квалитету пружања комуналних услуга.

Законом о комуналним делатностима утврђено је да скупштина јединице локалне самоуправе одлуком треба да утврди процедуре за спровођење процене задовољства корисника квалитетом комуналних услуга, што у суштини представља изјашњавање корисника о задовољству квалитетом пружених услуга. Ова одредба закона уведена је изменама и допунама из 2016. године и представља нову обавезу за јединице локалне самоуправе и јавна комунална предузећа. Из тог разлога, спровођење испитивања представља ново искуство и за локалну самоуправу и комунална предузећа, али и за саме грађане као кориснике комуналних услуга.

Циљ ове Методологије је да се службеницима локалне самоуправе и запосленима у јавним комуналним предузећима (ЈКП), представи процес спровођења испитивања задовољства корисника квалитетом комуналних услуга. У Методологији се могу пронаћи пример упитника, модел одлуке за спровођење испитивања, модел извештаја, као и разни материјали који могу помоћи у процесу спровођења испитивања задовољства корисника комуналних услуга, ради унапређења услуга, али и односа са корисницима.

Методологија http://www.skgo.org/storage/app/uploads/public/160/214/940/1602149401_Metodologija%20A4%20all%20linkovan_compressed.pdf

Водич: http://www.skgo.org/storage/app/uploads/public/160/214/963/1602149632_Brosura%20B5%20impresum%20small.pdf

ВЕБИНАРИ ЗА ПРОГРАМСКО БУЏЕТИРАЊЕ

Од 16. до 21. септембра одржана су четири једнодневна вебинара са циљем усмеравања локалних самоуправа за квалитетну припрему Одлука о буџету за 2021. годину, на основу СКГО налаза и анализа буџетских докумената јединица локалне самоуправе из претходних година, налаза Државне ревизорске институције и препорука на бази добрих пракси примењених у раду са пилот ЈЛС у оквиру Програма Exchange 5 кроз програмско и родно буџетирање, капитално планирање, и осигуравање транспарентности буџета. Део вебинара посвећен је приказу утицаја мера предузетих услед пандемијске кризе на локалне буџете и могућих последица на буџете 2021, али и размени информација са ЈЛС о новим Смерницама за израду Плана развоја кроз које се конкретизује и примена Закона о планском систему на локалном нивоу, посебно у смислу повезивања процеса стратешког и буџетског планирања. Вебинари су укључили око 200 учесника из 93 локалне самоуправе.

РАДИОНИЦЕ У ОКВИРУ ПАКЕТА ПОДРШКЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ИМОВИНОМ

Пет радионица за локалне самоуправе које су добиле пакете подршке за управљање имовином (Црна Трава, Бабушница, Трговишта, Бела Паланка, Рача, Свилајнац, Нови Пазар, Пријепоље, Сјеница, Нова Варош, Шабац, Мионица, Љубовија, Врњачка Бања, Трстеник и Варварин) одржане су током септембра 2020. године у Нишу, на Златару, у Врњачкој Бањи и Шапцу. Радионице су намењене запосленима у јединицама локалне самоуправе

ангажованим на имовинско-правним пословима и пословима евиденције непокретности у јавној својини, као и запосленима у јавним предузећима чији је оснивач општина/град. Циљ радионица је био да се 20 корисничких локалних самоуправа упознају са механизмима за успостављање права јавне својине, предстојећим планираним активностима, као и са Регистром непокретности у јавној својини. Идеја је да се кроз практичан рад на апликацији Републичке дирекције за имовину учесници упознају са функцијама апликације и масовним уносом података у регистар.

Рад на успостављању система управљања имовином кроз стварање једног

хармонизованог правног оквира, који тек треба уоквирити доношењем одлука из ове области (Одлука о управљању имовином, Одлука о грађевинском земљишту, Правилник о евиденцији) је само почетак, који ће довести ка коначном циљу, а то је правно заокружена област јавне својине и консолидовано управљање јавном својином повезивањем финансијске службе и службе евиденције.

ОДРЖАН ВЕБИНАР НА ТЕМУ УПРАВЉАЊА ЈАВНОМ СВОЈИНОМ

Вебинар о управљању јавном својином одржан је као дводневна радионица 14. и 15. септембра 2020. године, а учествовало је 72 представника из 44 локалне самоуправе. Овом приликом представљене су теме као део акредитованог секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе за 2020. годину. Вебинар су водили акредитовани тренери за област управљања општинском имовином.

На радионици су обрађене теме:

- Правни оквир за успостављање јавне својине са представљањем надлежности ЈЛС
- Анализа организационог оквира
- Методологија за попис и упис имовине
- Процена вредности имовине
- Савремени системи и упоредна пракса
- Електронски сертификат и регистар непокретности
- Евиденција непокретности и масовни унос

Након одржаног вебинара полазници су полагали тест, а пролазност је била око 95 одсто. Сви полазници који су са успехом прошли тест провере знања добили су Сертификат о успешно завршеној обуци „Управљање јавном својином у ЈЛС“.

ПОДРШКА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА У ОКВИРУ ГРАНТ ШЕМЕ ПРОГРАМА EXCHANGE 5

До 21. септембра . 2020. године завршена је имплементација девет пројеката којима координирају ЈЛС: Пожаревац, Смедерево, Крушевац, Беочин, Ужице, Суботица, Богатић, Стара Пазова и Ковачица.

Одржане су и 2 завршне конференције пројеката који се односе на евиденцију имовине, а који се у оквиру грант шеме спроводе у Старој Пазови, Руми, Суботици и Сенти. Такође је одржана завршна конференција пројекта о унапређењу руралног развоја кроз ефикасно управљање имовином који су спровели Ковин и Ковачица.

ОБУКЕ О СПРЕЧАВАЊУ ЗЛОСТАВЉАЊА НА РАДУ

У периоду током септембра и октобра СКГО је спровео четири акредитоване обуке у форми вебинара на тему "Спречавање злостављања на раду - мобинг". Ове обуке се спроводе у оквиру пројекта Управљање људским ресурсима у локалној самоуправи - фаза 2, који финансира Делегација Европске уније и Савет Европе, а спроводе заједнички канцеларија Савета Европе у Београду, СКГО и Министарство државне управе и локалне самоуправе.

Обука је била намењена службеницима који раде на пословима управљања људским ресурсима, начелницима управа, као и лицима која су у управама задужена за пријем захтева за заштиту од мобинга. Циљ обуке је подизање капацитета у области спречавања и заштите од злостављања на раду, а тиме и изградња интегритета управа.

ЕУ ПОЈМОВНИК

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ (или раније Извештај о напретку) за земље кандидате и потенцијалне кандидате главни је документ за праћење напретка реформи и усклађености конкретних земаља са критеријумима за чланство у ЕУ.

Сходно томе, Годишњи извештај прати напредак реформи по критеријумима:

Политички критеријуми и владавина права, економски развој и конкурентност, добросуседски односи и регионална сарадња, нормализација односа између Србије и Косова (за Србију) и, најзад, способност преузимања обавеза које проистичу из чланства.

Оцене у Извештају којима се мери напредак су од један до пет, а степен напретка се исказује појмовима: назадовање, без напретка, ограничени напредак, одређени напредак, добар напредак и врло добар напредак.

Степен тренутне припремљености за чланство приказује се: у раној фази, изван ниво припремљености, умерена припремљеност, добар ниво припремљености и веома напредан ниво припремљености.

ЕК објављује Годишње извештаје за Србију од 2007. године, а сви извештаји су доступни на страници: www.mei.gov.rs

ХРОНОЛОГИЈА – ЕВРО, званична валута Европске уније

» **Евро/€** је званична валута Економске и монетарне уније Европске уније и јединствена валута више од 350 милиона грађана земаља чланица.

Евро је новостворена валута Европске уније, која је од 1. јануара 1999. године постала законско средство плаћања. Тада је један евро вредео 1.18 \$. Земље које су прихватиле заједничку валуту назване су заједничким именом Евроленд (Евروزона). Оне деле заједнички новац, заједничку монетарну политику и јединствену политику девизних курсева. Старе валуте су трајно елиминисане тј. уништене.

Успешан развој евра основа је за стварање Европе у којој ће се људи, услуге, капитал и роба кретати слободно.

» Увођење евра имало је три фазе:

1 **Прва фаза** је започета 1. маја 1998. године када је Европски савет објавио да ће 11 земаља од 15 чланица ЕУ увести евро, објављени су трајни билатерални курсеви према националним валутама, Европски монетарни институт је трансформисан у Европску централну банку, а израђена је прва евро новчаница.

2 **У другој фази** еуро се примењује, али само као књиговодствени новац, утврђени су курсеви евра у односу на све националне валуте, Европска централна банка преузима све одговорности, прелазак на евро је добровољан.

3 **Последња фаза** озваничена је 1. јануара 2002. године када се први пут појављују новчанице и ковани новац, националне валуте постоје упоредо, али са истеком овог рока престају да се прихватају као законско средство плаћања.

Еуро је тренутно службена валута 19 од 27 држава чланица које заједно чине еврозону.

- » **Аустрија, Белгија, Финска, Француска, Немачка, Ирска, Италија, Луксембург, Холандија, Португал, Шпанија** _____ 1. јануар 1999. године
- » **Грчка** _____ 1. јануар 2001. године
- » **Словенија** _____ 1. јануар 2007. године
- » **Кипар и Малта** _____ 1. јануар 2008. године
- » **Словачка** _____ 1. јануар 2009. године
- » **Естонија** _____ 1. јануар 2011. године
- » **Летонија** _____ 1. јануар 2014. године
- » **Литванија** _____ 1. јануар 2015. године

ЕВРОПА У БРОЈЕВИМА

Опредељено
средстава за
период 2014–20

1.539,1 милијарду
евра

СЕКТОРИ

Демократија и управљање

 – **358.810.530,00**

Конкурентност и иновације

 – **200.000.000,00**

ИПАРД

 – **175.000.000,00**

Владавина права

 – **163.214.470,00**

Специјалне мере

 – **99.450.000,00**

Образовање, запошљавање
и друштвено укључивање

 – **91.990.000,00**

Животна средина и
климатске промене

 – **90.515.000,00**

Транспорт

 – **64.810.000,00**

Енергетика

 – **62.250.000,00**

Регионални
стамбени програм

 – **45.500.000,00**

Цивилно друштво

 – **28.000.000,00**

Прекогранична
сарадња

 – **20.940.000,00**

Више на линку <http://www.euzatebe.rs/>

ЕВРОПСКЕ НОВОСТИ

ЕЛЕКТРОНСКИ БИЛТЕН 2

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

Македонска 22/VIII
11000 Београд
Србија

Тел: 011 3223 446
Факс: 011 3221 215
E-mail: secretariat@skgo.org

www.skgo.org
www.facebook.com/skgo.sctm
www.twitter.com/skgo_sctm

